

สรุปข่าวประจำวัน 10-16 มีนาคม 2564

กลไกฯ คาดไทยส่งออกข้าวปีนี้ 5.8-6 ล้านตัน เน้นใช้ข้าวหอมมะลิซูโรงขยายตลาด

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า ในปี 2564 การส่งออกข้าวของไทยอาจยังประคองตัวได้ในกรอบจำกัดอยู่ที่ราว 5.8-6.0 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น 1.3-4.8% จากในปี 2563 ที่มีปริมาณ 5.7 ล้านตัน ซึ่งต่ำกว่าเป้าที่ภาครัฐตั้งไว้ที่ 7.5 ล้านตัน และยังเป็นตัวเลขที่ต่ำสุดในรอบ 20 ปี โดยไทยหล่นมาเป็นผู้ส่งออกอันดับที่ 3 ของโลก รองจากอินเดีย และเวียดนาม ตามลำดับ

แม้การส่งออกข้าวไทยจะได้รับแรงหนุนจากปัจจัยบวก คือ ปริมาณน้ำฝนที่มากขึ้นจากการเข้าสู่ช่วงรอบของลานีญา ทำให้มีปริมาณผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น ผนวกกับเกษตรกรมีแรงจูงใจในการปลูกข้าวต่อไปจากมาตรการช่วยเหลือของภาครัฐ แต่คงต้องยอมรับว่า การส่งออกข้าวไทยจะยังคงต้องเผชิญปัจจัยลบที่ยังมีอยู่ต่อเนื่องจากปีก่อน แม้ปัจจัยลบดังกล่าวจะให้ภาพที่ดีขึ้นบ้างแล้วก็ตาม ทั้งในเรื่องของการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ให้ภาพคลี่คลายขึ้น รวมถึงปัญหาเรื่องการขาดแคลนตู้คอนเทนเนอร์ที่น่าจะได้รับการแก้ไขให้ดีขึ้นกว่าปีก่อน

นอกจากนี้ เงินบาทที่แข็งค่า จะยังเป็นปัจจัยกดดันต่อความสามารถในการแข่งขันด้านราคา สุดท้าย จะทำให้ภาพรวมการส่งออกข้าวของไทยในปีนี้น่าจะสามารถประคองการเติบโตได้แต่คงอยู่ในกรอบที่จำกัด ซึ่งจะทำให้ไทยสามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดส่งออกข้าวในโลกไว้ได้ใกล้เคียงกับปีก่อนที่ราว 12.8%

พร้อมมองว่า จากนี้ไปไทยน่าจะไม่สามารถกลับไปเป็นแชมป์การส่งออกข้าวโลกได้อีกแล้วดังเช่นในอดีต และที่ไทยเคยส่งออกข้าวเฉลี่ยได้สูงถึงราว 9 ล้านตันต่อปี เนื่องจากการแข่งขันในตลาดโลกที่รุนแรงขึ้น รวมถึงราคาข้าวไทยที่ยังสูงกว่าคู่แข่งโดยเปรียบเทียบ ดังนั้น ไทยควรมุ่งไปที่การผลิตข้าวที่เน้นการแข่งขันในเชิงมูลค่ามากกว่าเชิงปริมาณ (ที่เน้นไปแค่เพียงการจัดอันดับของผู้ส่งออกข้าวในโลกเท่านั้น โดยไม่ได้คำนึงถึงด้านคุณภาพข้าว)

"ความหวังของการส่งออกข้าวไทยในระยะข้างหน้า คงอยู่ที่การให้ความสำคัญกับตัวซูโรงอย่างข้าวหอมมะลิ ที่ควรเร่งเพิ่มการผลิตเพื่อใช้ในการส่งออกและบริโภคในประเทศ ขณะที่ในด้านราคาก็น่าจะอยู่ในเกณฑ์ดีกว่าข้าวประเภทอื่น จึงนับว่าข้าวหอมมะลิน่าจะมีโอกาสและศักยภาพมากที่สุดในพันธุ์ข้าวที่ไทยมี ณ ขณะนี้" บทวิเคราะห์ระบุ

ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย มองว่า ข้าวหอมมะลิน่าจะเป็นตัวชูโรงของการส่งออกข้าวไทยในปีนีให้ประคองตัวต่อไปได้ รวมถึงในระยะข้างหน้า (เมื่อเทียบกับข้าวขาวและข้าวหนึ่งที่มีการแข่งขันด้านราคาที่สูงกว่า และเป็นตลาด MASS) เพราะมีเอกลักษณ์คุณภาพด้านความหอม เหนียว นุ่ม และยังคงตอบโจทย์รสนิยมของผู้บริโภค โดยเฉพาะในตลาดส่งออกที่แข็งแกร่งของข้าวหอมมะลิไทยอย่างสหรัฐอเมริกาที่น่าจะยังสามารถเติบโตได้ดี

โดยคาดว่าในปี 2564 ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิของไทยไปสหรัฐอเมริกา อาจอยู่ที่ 0.54-0.56 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น 10.7-14.8% (YoY) จนช่วยหนุนให้ปริมาณการส่งออกข้าวหอมมะลิทั้งหมดของไทยอยู่ที่ราว 1.3-1.35 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น 9.3-13.5% (YoY) เนื่องจากสหรัฐอเมริกามีประชากรจำนวนมากว่า 330 ล้านคน และมีรายได้เฉลี่ยต่อหัวที่อยู่ในระดับสูงราว 35,000 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อปี จึงยังเป็นประเทศเป้าหมายของข้าวหอมมะลิซึ่งเป็นข้าวเกรดพรีเมียมของไทย

ประกอบกับคาดว่า เศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาจะกลับมาฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็ว โดยจะเติบโตที่ 3.1-5.1% อีกทั้งภาวะการแพร่ระบาดของโควิด-19 ที่ยังไม่สิ้นสุด จะทำให้คนส่วนใหญ่ยังคงพักอาศัยอยู่ในบ้านเป็นหลัก จึงมีความต้องการข้าวเพื่อนำไปประกอบอาหาร รวมถึงการกักตุนอาหารที่มากขึ้นด้วย

นอกจากนี้ หากสถานการณ์โควิด-19 เริ่มคลี่คลายลง ก็จะเป็นปัจจัยให้ร้านอาหารไทยที่มีอยู่มากมายในสหรัฐอเมริกาสามารถทยอยกลับมาให้บริการได้ ซึ่งข้าวหอมมะลิได้รับความนิยมสูงจากผู้บริโภคทั้งในกลุ่มชาวเอเชียในสหรัฐอเมริกาที่บริโภคข้าวเป็นหลัก รวมถึงชาวอเมริกันที่บริโภคข้าวควบคู่ไปกับอาหารหลัก

นอกจากนี้ ยังสามารถใช้โอกาสในด้านคุณภาพข้าวไทยเจาะตลาดเพิ่มเติมในกลุ่ม Millennials ซึ่งเป็นกลุ่มคนที่น่าจะมีศักยภาพ โดยเฉพาะในสินค้าที่ตอบโจทย์การดูแลสุขภาพมากขึ้น เช่น ข้าวหอมมะลิออร์แกนิก เนื่องจากคนกลุ่มนี้เป็นวัยทำงานที่มีกำลังซื้อเช่นกัน รวมถึงผลิตภัณฑ์จากข้าว เช่น เส้นก๋วยเตี๋ยว อาหารเช้า ขนมขบเคี้ยว แป้งทำขนม น้ำมันรำข้าว และเครื่องดื่มจากข้าว เป็นต้น ก็ยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการทำตลาดข้าวหอมมะลิในสหรัฐอเมริกาได้เพิ่มเติมด้วย

ขณะที่ในมุมมองของราคาส่งออกเมื่อเทียบกับคู่แข่ง จะเห็นว่าแม้ราคาข้าวหอมมะลิของไทยจะสูงกว่าคู่แข่ง แต่ด้วยคุณภาพข้าวที่ดี ถูกปากผู้บริโภค ทำให้ข้าวหอมมะลิเป็นตลาดข้าวที่ไม่ได้แข่งขันด้านราคาเป็นหลัก (เน้นคุณภาพ) อย่างไรก็ดี พบว่า ราคาข้าวหอมมะลิไทยมีทิศทางที่ปรับตัวลดลง และทำให้มีช่วงห่างของราคาเทียบกับคู่แข่งอย่างเวียดนามที่แคบลง ทำให้ไทยน่าจะมีความสามารถในการแข่งขันด้านราคาได้ดีขึ้น

ขณะที่คู่แข่งสำคัญอย่างอินเดีย ก็มีคุณภาพข้าวที่ยังเทียบชั้นกับไทยไม่ได้ และแม้ว่าคู่แข่งอย่างเวียดนามจะมีราคาข้าวถูกกว่าไทย แต่ด้วยปริมาณการส่งออกของเวียดนามไปสหรัฐอเมริกาที่ยังอยู่ในสัดส่วนน้อย และคุณภาพที่ยังไม่เป็นที่ยอมรับมากนัก จึงคาดว่าไทยจะยังไม่ต้องกังวลเรื่องคู่แข่งมากนัก และน่าจะยังสามารถครองตลาดข้าวหอมมะลิในสหรัฐอเมริกาได้อย่างแข็งแกร่งต่อไปในปี

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย ระบุว่า จากศักยภาพของข้าวหอมมะลิไทยที่ยังคงแข็งแกร่ง โดยเฉพาะในตลาดส่งออกหลักอย่างสหรัฐอเมริกา ตอบโจทย์ตลาดข้าวพื้นนุ่มที่เน้นการแข่งขันด้านคุณภาพมากกว่าราคา ดังนั้น ไทยควรจะมีมุมมองไปที่การผลิตข้าวหอมมะลิให้มากขึ้น ด้วยการเพิ่มผลผลิตต่อไร่ (Yield) เพราะการเพิ่มพื้นที่ปลูกข้าวของไทยคงทำได้ยาก โดยเฉพาะแหล่งปลูกข้าวหอมมะลิหลักในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีพื้นที่ปลูกราว 97.2% ของพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิในพื้นที่ทั้งประเทศ และยังเป็นโอกาสที่ดีในภาวะที่ไทยเข้าสู่วงรอบของปรากฏการณ์ลานีญา อันจะช่วยให้พื้นที่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ปลูกข้าวที่อยู่นอกเขตชลประทานกว่า 75% ให้สามารถมีปริมาณน้ำที่เพียงพอในการปลูกข้าวหอมมะลิได้ดีขึ้น ส่งผลต่อปริมาณผลผลิตข้าวให้สูงขึ้นด้วย อันจะเป็นการลดความผันผวนที่อาจเกิดขึ้นของผลผลิตข้าวหอมมะลิเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดได้อย่างสม่ำเสมอ

ในขณะเดียวกัน ผู้ส่งออกข้าวไทยเองก็ต้องรักษามาตรฐานด้านความปลอดภัยด้านอาหารที่ส่งออกไปสหรัฐอเมริกาอย่างเคร่งครัด ทั้งการปฏิบัติตามมาตรฐาน GMP (Good Manufacturing Practice) และ HACCP (Hazard Analysis Critical Control Point) รวมไปถึงการควบคุมปริมาณสารตกค้าง/สารปนเปื้อนต่างๆ ไม่ให้เกินปริมาณที่กำหนดไว้ อีกทั้งการยกระดับคุณภาพข้าวหอมมะลิไทย เช่น การควบคุมการผลิตและการติดตามสินค้าอินทรีย์ จะเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพข้าวหอมมะลิไทยให้มีความพรีเมียมมากยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากนี้ ในระยะข้างหน้า หากภาครัฐยังมีมาตรการในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ปลูกข้าวอย่างต่อเนื่อง ก็จะเป็นแรงจูงใจในการทำให้เกษตรกรหันมาดูแลใส่ใจในการบำรุงและหันมาปลูกข้าวหอมมะลิมากขึ้น รวมถึงภาคอื่นของไทยที่มีการปลูกข้าว

ก็สามารถหันมาปลูกข้าวหอมมะลิได้ในบางพื้นที่ เพื่อทดแทนการปลูกข้าวขาวที่เป็นพันธุ์ที่ให้ราคาต่ำและเป็นสินค้า MASS ที่มีการแข่งขันสูง อันจะเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับข้าวไทย

อีกทั้งในอนาคต ไทยจะต้องเตรียมความพร้อมด้วยการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตให้มีศักยภาพอยู่เสมอเพื่อรองรับในกรณีที่หากหมดวงรอบของลานีญาแล้ว อันจะเป็นการผลิตข้าวที่มีความสม่ำเสมอได้ด้วยการตัดปัจจัยเสี่ยงด้านความผันผวนของสภาพภูมิอากาศออกไป รวมไปถึงการเร่งพัฒนาและค้นคว้าวิจัยพันธุ์ข้าวไทยให้มีความหลากหลาย ก็นับเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วนที่จะทำให้ไทยสามารถมีข้าวหลากหลายสายพันธุ์เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดได้มากขึ้น ควบคู่ไปกับการลดต้นทุนการผลิต ท่ามกลางภาวะที่มีการแข่งขันในตลาดโลกที่รุนแรงท้ายที่สุด จะทำให้เกษตรกรผู้ปลูกข้าวของไทยมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นได้อย่างยั่งยืน

ที่มา สำนักข่าวอินโฟเควสท์ (IQ)

จีรัฐเร่ง 52 โครงการแก้แล้ง เขียวปลูก “ข้าวขาวพื้หนุ่ม”

ส.ชวาณาและเกษตรกรไทย ลุยพบ สทนช. ขอเร่งสปีด 52 โครงการน้ำ ใน 14 จังหวัดให้ทันแล้ง พร้อมผนักโรงสีชยันนาทประเดิมส่งเสริมปลูก “ข้าวขาวพื้หนุ่ม” นำร่องรับซื้อ 18,000 ไร่ ต้นละ 9,500 บาท มั่นใจอนาคตมาแรงแข่งข้าวปทุมแน่

นายปราโมทย์ เจริญศิลป์ นายกสมาคมชวาณาและเกษตรกรไทย เปิดเผย “ประชาชาติธุรกิจ” ว่า เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2564 ทางสมาคมพร้อมตัวแทนคณะกรรมการสมาคม ได้เข้าประชุมร่วมกับ พลเรือเอกพิเชฐ ตานะเศรษฐ หัวหน้าคณะทำงานด้านทรัพยากรน้ำเพื่อติดตามปัญหาความเดือดร้อน ตามที่สมาคมได้เคยมีหนังสือไปยังนายกรัฐมนตรี (พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ไปประมาณ 4-5 เดือนก่อน

“ท่านนายกฯได้มีบัญชาให้ช่วยเร่งโครงการพัฒนาแหล่งน้ำ เช่น การเจาะบ่อบาดาล การหาน้ำใต้ดิน เพื่อช่วยเกษตรกร ในส่วนที่สมาคมเป็นผู้ชี้เป้าหมายรวม 52 แผนงาน ใน 14 จังหวัด เช่น ร้อยเอ็ด มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ชัยภูมิ พิษณุโลก นครราชสีมา กำแพงเพชร เป็นต้น ซึ่งผลจากการหารือเบื้องต้นที่ประชุมเห็นชอบให้ดำเนินการโดยใช้งบประมาณกลาง และได้สั่งการไปทางผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดแล้ว นี่คืจุดเริ่มต้นของการบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตรแบบชุมชนมีส่วนร่วมทำให้เกิดความมั่นใจกับพวกเราได้ว่า โครงการพัฒนาแหล่งน้ำจะไม่เจอปัญหา สามารถดำเนินการตามเป้าหมายฤดูแล้งที่จะมาถึงอย่างแน่นอน”

นอกจากการส่งเสริมและแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรในเรื่องน้ำแล้ว ทางสมาคมยังได้ประสานไปทางรองนายกรัฐมนตรี และ รว.พาณิชย์ (นายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์) เพื่อขอให้ส่งเสริมการปลูกข้าวขาวพื้หนุ่ม พันธุ์ กข 87 และ กข 79 เป็นหนึ่งในข้าวที่รัฐบาลส่งเสริมภายใต้ยุทธศาสตร์ข้าว ปี 2563-2567 ด้วย โดยในวันที่ 30 มีนาคมนี้ ทางสมาคมจะร่วมกับตัวแทนโรงสีดำเนินโครงการนำร่องตามชาณุโมเดล ซึ่งได้มีการพัฒนาข้าวพันธุ์ กข 79 บนพื้นที่ 18,000 ไร่ โดยขณะนี้มีโรงสีในจังหวัดชยันนาท สิงห์บุรี และฉะเชิงเทรา พร้อมทั้งจะช่วยรับซื้อข้าวขาวพื้หนุ่มแล้ว เบื้องต้นคาดว่าข้าวเปลือกจะมีราคาประมาณ 9,500-9,600 บาท

“ข้าวขาวพื้หนุ่มพันธุ์นี้ให้ผลผลิตต่อไร่สูงกว่า 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ จากปกติไม่กี่ร้อยกิโลกรัมต่อไร่ และมีอายุการเพาะปลูก 130-140 วัน เรียกว่าดีกว่าข้าวปทุม แต่ไม่เท่าหอมมะลิ หากไทยพัฒนาข้าวนี้จะทำให้ไทยสามารถส่งออกไปแข่งขันกับข้าวพันธุ์ ST25 ของเวียดนามได้ และในอนาคตมีโอกาสจะปลูกข้าวชนิดนี้มากกว่าข้าวปทุมธานี เพราะข้าวปทุมมีปัญหาเรื่องแมลง เพลี้ยลง เป็นข้าวรกโคน คนก็คงปลูกลดลงเรื่อยๆ”

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

“จूरินท์” ถกแคนาดา ตั้งเป้าเพิ่มการค้า 2 ฝ่าย สบช่องตันส่งออกข้าว-อาหาร-ผลไม้

“จूरินท์” หรือเอกอัครราชทูตแคนาดาประจำประเทศไทย ตั้งเป้าเพิ่มมูลค่าการค้าระหว่างกันให้ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 63 ที่ทำได้เฉียด 7 หมื่นล้านบาท สบช่องผลักดันให้เพิ่มการนำเข้าสินค้าข้าว อาหาร และผลไม้จากไทย ช่วยโปรโมตเมนูอาหารไทยในสถาบันสอนทำอาหาร พร้อมเห็นพ้องทำ FTA อาเซียน-แคนาดา ปฏิรูป WTO

นายจूरินท์ ลักษณะวิศิษฐ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยภายหลังการหารือกับนางซาราห์ เทย์เลอร์ เอกอัครราชทูตแคนาดาประจำประเทศไทย ที่กระทรวงพาณิชย์ ว่า ได้มีการหารือเพื่อผลักดันมูลค่าการค้าระหว่างกันให้มีการขยายตัวเป็นบวกมากกว่าปี 2563 ที่ทั้ง 2 ฝ่ายมีการค้ารวม 2,308.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 69,255 ล้านบาท เป็นการส่งออกของไทยไปแคนาดา 1,540.97 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 46,229 ล้านบาท และนำเข้าจากแคนาดา 767.52 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือ 23,026 ล้านบาท โดยได้มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ไปหารือกัน เพื่อกำหนดตัวเลขที่ชัดเจนอีกครั้ง

ทั้งนี้ ไทยยังได้ขอให้แคนาดาสนับสนุนการนำเข้าสินค้าไทย โดยเฉพาะสินค้าเกษตรและอาหาร เช่น ข้าวหอมมะลิ ข้าวกล้องเพื่อสุขภาพ อาหารแปรรูป อาหารกระป๋อง ผลไม้สดและผลไม้แช่แข็ง เช่น ทูเรียน ลำไย มังคุดเงาะ ลิ้นจี่ มะม่วง มะพร้าว ลองกอง และมะขาม ของใช้ภายในบ้านและสินค้าสำหรับการทำงานที่บ้าน เช่น เครื่องปรับอากาศ เครื่องใช้ไฟฟ้า รวมถึงผลิตภัณฑ์ยาง และยาง เพื่อนำไปผลิตยางรถยนต์ เป็นต้น โดยได้ยืนยันว่าสินค้าไทยมีคุณภาพ มาตรฐาน และปลอดภัยโควิด-19 โดยเฉพาะสินค้าอาหาร ที่มีระบบการตรวจรับรองเข้มงวด

ขณะเดียวกัน ได้ขอให้ช่วยสนับสนุนร้านอาหารไทยในแคนาดา ที่ปัจจุบันมีอยู่ประมาณ 1,000 แห่ง และในจำนวนนี้เป็นร้านอาหารที่ได้รับตราสัญลักษณ์ Thai Select จำนวน 100 แห่ง โดยขอให้สนับสนุนสถาบันสอนทำอาหารบรรจุหลักสูตรการทำอาหารไทยลงไป เพื่อกระตุ้นให้เกิดการรู้จักอาหารไทยเพิ่มขึ้น กระตุ้นการบริโภคและเพิ่มการนำเข้าวัตถุดิบจากไทย

นายจूरินท์กล่าวว่า สำหรับการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (FTA) อาเซียน-แคนาดา ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการเริ่มต้นการเจรจา ซึ่งไทยพร้อมสนับสนุนให้มีการทำ FTA และได้แนะนำให้แคนาดาทำงานใกล้ชิดกับประเทศอาเซียนอื่น เพราะการทำ FTA อาเซียนทั้ง 10 ประเทศจะต้องเห็นพ้องร่วมกัน ซึ่งในส่วนของไทย เห็นว่า จะเป็นประโยชน์ในการขยายการค้า การลงทุนระหว่างกัน และช่วยยกระดับการแข่งขันของอาเซียนเข้าสู่ตลาดแคนาดา ซึ่งแคนาดาแจ้งว่าหากมี FTA จะทำให้ภาษีลดลงอีกกว่า 20%

นอกจากนี้ ได้มีการหารือถึงการปฏิรูปองค์การการค้าโลก (WTO) ที่เห็นตรงกันในการผลักดันให้ WTO เป็นองค์กรสำคัญในการขับเคลื่อนการค้าพหุภาคี เป็นองค์กรที่กำหนดกติกาการค้า เพื่อให้ตลาดมีความเสรีและเป็นธรรม ส่วนการเข้าร่วมความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) แคนาดาแจ้งว่าพร้อมสนับสนุนไทยให้เข้าร่วม ซึ่งได้แจ้งไปว่าขณะนี้คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้ตั้งคณะกรรมการเพื่อขับเคลื่อน CPTPP ในแต่ละเรื่องแล้ว โดยจะมีการประเมินความพร้อม และนำเสนอ ครม. เพื่อตัดสินใจต่อไป

ที่มา *Commerce News Agency (CNA)*

“จूरินทร์”เตรียมลงนาม MOU การค้าข้าวไทย-อินโดนีเซีย เป้า 1 ล้านตัน หลัง ครม.ไฟเขียว

“จूरินทร์”เตรียมลงนาม MOU กับอินโดนีเซีย ตกลงจะซื้อขายข้าวปริมาณไม่เกิน 1 ล้านตันต่อปี หลัง ครม. ไฟเขียวร่าง MOU การค้าข้าวแล้ว มั่นใจช่วยเพิ่มโอกาสการส่งออกข้าวไทยเจาะตลาดอินโดนีเซียได้เพิ่มขึ้น

นายจूरินทร์ ลักษณะวิศิษฐ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่า เมื่อวันที่ 9 มี.ค.2564 ที่ผ่านมา คณะรัฐมนตรี (ครม.) ได้อนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์จัดทำ MOU ว่าด้วยการค้าข้าวระหว่าง กระทรวงพาณิชย์ ของไทย กับกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ ซึ่งจะเป็น โอกาสให้รัฐบาลอินโดนีเซียนำเข้าข้าวจากไทย และช่วยเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดอินโดนีเซียให้มากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าข้าวอันดีระหว่างไทยและอินโดนีเซียที่มีมา อย่างยาวนานด้วย

“รัฐบาลอินโดนีเซียขอทำ MOU โดยเป็นข้าว 15-25% กับรัฐบาลไทย มีวัตถุประสงค์ต้องการสำรองข้าว เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ หากเกิดเหตุการณ์ที่ปริมาณผลผลิตข้าวภายในประเทศไม่ เพียงพอต่อความต้องการบริโภค”

โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (self-sufficiency policy) ส่งเสริมการปลูกข้าวภายในประเทศ เพื่อให้เพียงพอและนำเข้าเท่าที่จำเป็น แต่ในบางปีอินโดนีเซียประสบปัญหา ผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-19 จึงมี ความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เพื่อบริโภคและเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ

ก่อนหน้านี้ รัฐบาลอินโดนีเซียได้แจ้งความประสงค์ขอจัดทำ MOU และได้ประชุมหารือประเด็นดังกล่าว ผ่านระบบ Video Conference กับกรรมการค้าต่างประเทศ เมื่อช่วงปลายปี 2563 โดยสาระสำคัญของ MOU ดังกล่าว ระบุว่า ทั้งสองฝ่ายตกลงจะซื้อขายข้าวปริมาณไม่เกิน 1 ล้านตันต่อปี ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การผลิตของทั้ง สองประเทศและระดับราคาในตลาดโลก ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการเจรจาและทำสัญญากันต่อไป โดยที่ MOU ฉบับ นี้จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 4 ปี

รายงานข่าวจากกรมการค้าต่างประเทศ แจ้งว่า ในปี 2563 ไทยส่งออกข้าวไปอินโดนีเซีย ปริมาณ 89,406 ตัน มูลค่า 2,262 ล้านบาท เพิ่มขึ้น 46.23% และ 86.78% ตามลำดับ
ที่มา *Commerce News Agency (CNA)*

“ผู้ส่งออก” ชี้บล็อกสนข้าวไทย ไม่มีผลต่อยอดส่งออกข้าวปีนี้

ผู้ส่งออกข้าวชี้ บล็อกสนนำเข้าข้าวไทย 1 ล้านตันใน 4 ปี ไม่มีผลต่อตลาดข้าวไทย เหตุยังไม่มีการลงนามซื้อขายจริง ชี้ข้าวไทยยังทำตลาดได้ยากปัจจัยหลักมาจากราคาที่สูงกว่าคู่แข่ง

นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า การที่คณะรัฐมนตรี(ครม.)อนุมัติให้ กระทรวงพาณิชย์จัดทำเอ็มโอยูดังกล่าวนี้ยังไม่ส่งผลใดๆ กับตลาดข้าวไทย เพราะยังไม่มีการลงนามหรือซื้อขายจริง และจากสถานการณ์ข้าวไทยในขณะนี้ต้องยอมรับว่าทำตลาดส่งออกได้ยากมากเพราะราคาข้าวไทยยังสูงกว่าข้าว จากประเทศคู่แข่ง ประกอบกับค่าเงินบาทก็ยังคงอยู่ในทิศทางแข็งค่า ส่งผลให้ในขณะนี้ข้าวขาว 5% ของไทยราคา อยู่ที่ 549 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน ขณะที่ราคาข้าวขาว 5% ของเวียดนาม อินเดีย และปากีสถาน อยู่ที่ 513-517, 398-402 และ 438-442 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน ส่วนข้าวเหนียวของไทยราคาอยู่ที่ 557 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน ขณะที่ ราคาข้าวเหนียวของอินเดีย และปากีสถาน อยู่ที่ 383-387 และ 457-461 ดอลลาร์สหรัฐฯต่อตัน

ด้านนายจรินทร์ ลักษณวิศิษฏ์ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ เปิดเผยว่ากรมฯ ได้อนุมัติให้กระทรวงพาณิชย์จัดทำข้อตกลง (เอ็มโอยู) ว่าด้วยการค้าข้าวระหว่างกระทรวงพาณิชย์ ของไทย กับกระทรวงการค้าแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยรัฐบาลอินโดนีเซียได้แจ้งความประสงค์ขอจัดทำเอ็มโอยูและได้ประชุมหารือประเด็นดังกล่าวผ่านระบบวิดีโอทางไกลกับกรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ เมื่อช่วงปลายปี 2563 ที่ผ่านมาโดยสาระสำคัญของเอ็มโอยูดังกล่าวระบุว่า ทั้งสองฝ่ายตกลงจะซื้อขายข้าวปริมาณไม่เกิน 1 ล้านตันต่อปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสถานการณ์การผลิตของทั้งสองประเทศและระดับราคาในตลาดโลก ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องมีการเจรจาและทำสัญญากันต่อไป โดยที่เอ็มโอยูฉบับนี้จะมีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลา 4 ปี

"รัฐบาลอินโดนีเซียจะทำเอ็มโอยูผ่านบลูล็อกซึ่งเป็นหน่วยงานของรัฐบาลโดยเป็นข้าวขาว 15% - 25% กับรัฐบาลไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการสำรองข้าว เพื่อสนับสนุนความมั่นคงทางอาหารภายในประเทศ หากเกิดเหตุการณ์ที่ปริมาณผลผลิตข้าวภายในประเทศไม่เพียงพอต่อความต้องการบริโภค โดยในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา รัฐบาลอินโดนีเซียมีนโยบายพึ่งพาตนเองด้านอาหาร (self-sufficiency policy) ส่งเสริมการปลูกข้าวภายในประเทศ เพื่อให้เพียงพอและนำเข้าเท่าที่จำเป็น แต่ในบางปีอินโดนีเซียประสบปัญหาผลผลิตข้าวได้รับความเสียหายจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประกอบกับสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 จึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวจากต่างประเทศ เพื่อบริโภคและเพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวภายในประเทศ "

อย่างไรก็ตามนอกจากอินโดนีเซียที่สนใจข้าวไทยแล้ว ยังมีบังกลาเทศที่ขณะนี้อยู่ระหว่างเจรจาส่งออกข้าวไทยโดยเป็นข้าวขาว 5% และข้าวหนึ่ง ปริมาณน่าจะไม่ต่ำกว่า 1 ล้านตัน ซึ่งคาดว่าจะลงนามได้เร็วๆ นี้ ส่วนอิตาลียังคงสนใจที่จะเข้าไปทำตลาดอยู่เช่นกัน

ทั้งนี้การทำเอ็มโอยูจะเป็นโอกาสให้รัฐบาลอินโดนีเซียนำเข้าข้าวจากไทย ซึ่งจะช่วยเพิ่มปริมาณการส่งออกข้าวไทยไปยังตลาดอินโดนีเซียให้มากขึ้น รวมทั้งยังเป็นการรักษาความสัมพันธ์และความร่วมมือทางการค้าข้าวอันดีระหว่างไทยและอินโดนีเซียที่มีมาอย่างยาวนานด้วย ทั้งนี้กรมการค้าต่างประเทศ รายงานว่า ในปี 2563 ไทยส่งออกข้าวไป อินโดนีเซียเพิ่มขึ้นจากปี 2562 ปริมาณ 89,406 ตัน คิดเป็น 46.23% มูลค่า 2,262 ล้านบาท คิดเป็น 86.78%

ที่มา ฐานเศรษฐกิจ

เอาไม่อยู่! เกษตรฯ วอนชาวนางดปลูกข้าวรอบที่ 3 เสี่ยงข้าวเสียหายหนัก

กรมส่งเสริมการเกษตรขอความร่วมมือเกษตรกรในพื้นที่ 28 จังหวัด งดปลูกข้าวรอบที่ 3 (นาปรังรอบที่ 2) เนื่องจากปีที่ผ่านมามีฝนตกน้อย ทำให้บางพื้นที่มีสภาพแล้งถึงแล้งจัด และพื้นที่เพาะปลูกเสียหายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพื้นที่ 14 จังหวัดในกลุ่มเจ้าพระยา

นายเข้มแข็ง ยุติธรรมดำรง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร กล่าวว่า ในช่วงฤดูฝนที่ผ่านมา พบว่าพื้นที่ส่วนใหญ่ของภาคเหนือ ซึ่งเป็นแหล่งต้นน้ำของกลุ่มน้ำเจ้าพระยาประสบปัญหาฝนตกน้อยกว่าปกติ ทำให้ประสบปัญหาภัยแล้งถึงแล้งจัด ส่งผลให้อ่างเก็บน้ำต่าง ๆ มีปริมาณน้ำคงเหลือน้อย ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อ การปลูกพืชในช่วงฤดูแล้ง ทำให้ในหลายพื้นที่จะประสบปัญหาขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะพื้นที่ปลูกข้าวนาปรังกลุ่มน้ำเจ้าพระยาที่ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มเก็บเกี่ยวบ้างแล้ว

ซึ่งหากมีการปลูกข้าวอีกครั้งเป็นรอบที่ 3 ของปี (นาปรังรอบที่ 2) จะทำให้เกิดความเสี่ยงสูงที่จะขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง เนื่องจากไม่มีน้ำต้นทุนเพียงพอ นอกจากนี้บริเวณพื้นที่ลุ่มเจ้าพระยา เกษตรกรไม่ควรให้นำน้ำมาใช้ในการปลูกข้าวโดยเด็ดขาด เนื่องจากจะส่งผลเสียต่อระบบนิเวศจากภาวะน้ำเค็มรุกท่ายลุ่มเจ้าพระยา และในท้ายที่สุดต้นข้าวจะยืนต้นตายจากการขาดแคลนน้ำอย่างรุนแรง ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตรจึงขอความร่วมมือเกษตรกรในพื้นที่ 28 จังหวัดให้งดปลูกข้าวนาปรังรอบ 2 เด็ดขาด

ประกอบด้วย พื้นที่ลุ่มเจ้าพระยา 14 จังหวัด (พื้นที่เน้นหนักในการขอความร่วมมือให้งดปลูก) ได้แก่ จังหวัดพิจิตร พิษณุโลก สุโขทัย ชัยนาท นนทบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา สิงห์บุรี อ่างทอง ฉะเชิงเทรา นครนายก นครปฐม สมุทรสาคร และจังหวัดสุพรรณบุรี และพื้นที่ลุ่มน้ำอื่นๆ 14 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย น่าน ลำพูน บึงกาฬ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี ราชบุรี ระยอง สระแก้ว ชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยเกษตรกรควรพักนาและไถกลบฟางข้าวเพื่อเป็นปุ๋ย หรือเลือกปลูกพืชใช้น้ำน้อยทดแทน

นอกจากนี้ การปลูกข้าวในช่วงนี้จะทำให้เกษตรกรประสบปัญหาศัตรูพืชและโรคพืชเข้าทำลายได้ โดยศัตรูและโรคพืชที่สำคัญ มี 3 ชนิด คือ 1) โรคไหม้ข้าว มักพบในช่วงอากาศร้อนและแห้งแล้ง ปริมาณฝนน้อยและล่าช้า

2) เพลี้ยไฟ มักพบโดยทั่วไป โดยเฉพาะในอากาศร้อนแห้งแล้งหรือฝนทิ้งช่วงนานติดต่อกันหรือในสภาพนาข้าวที่ขาดน้ำ ซึ่งเป็นศัตรูข้าวที่ทำความเสียหายทั้งในพื้นที่ลุ่มและพื้นที่ดอน เพลี้ยไฟจะมีชีวิตอยู่ได้ประมาณ 20 วัน จึงสามารถทำความเสียหายให้กับนาข้าวเป็นบริเวณกว้างในช่วงเวลาสั้นๆ เนื่องจากสามารถขยายพันธุ์ได้จำนวนมากในช่วงระยะเวลาสั้นๆ และ 3) เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล มักพบได้ในช่วงอากาศร้อนและแห้งแล้งเช่นกัน

สำหรับประโยชน์ของการพักนาไม่ปลูกข้าวต่อเนื่องจะทำให้เกิดผลดีหลายด้าน ได้แก่ 1) ช่วยลดความเสี่ยงที่จะขาดทุน เนื่องจากพืชยืนต้นตาย 2) ช่วยลดปัญหาการขาดแคลนน้ำในภาพรวมของประเทศ 3) เป็นการพักดินเพื่อลดปัญหาการสะสมของโรคและแมลงศัตรูข้าว 4) ปลูกพืชปุ๋ยสดทดแทนจะช่วยปรับปรุงดินให้ดีขึ้น ช่วยลดต้นทุนการผลิตด้านการใช้ปุ๋ยในฤดูกาลผลิตถัดไปได้

ทั้งนี้ในกรณีที่มีแหล่งน้ำของตนเองหรือแหล่งน้ำอื่น ๆ ที่ประเมินแล้วว่าเพียงพอต่อการปลูกพืชใช้น้ำน้อย เกษตรกรสามารถเลือกปลูกพืชที่มีตลาดรองรับในพื้นที่ได้ดังนี้ 1) กลุ่มพืชไร่ เช่น ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ถั่วเหลืองฝักสด และถั่วลิสง 2) กลุ่มพืชสมุนไพร เช่น อัญชัน ตะไคร้ 3) กลุ่มไม้ดอกไม้ประดับ เช่น ดาวเรือง ตัดดอก และโกลนินมา และ 4) กลุ่มพืชผัก เช่น ตระกูลกะหล่ำ ตระกูลแตง ตระกูลถั่ว ตระกูลมะเขือ ผักกินใบ พืชหัว กระเจี๊ยบเขียว ข้าวโพดฝักสด และเห็ด

สำหรับเกษตรกรที่สนใจอยากปรับเปลี่ยนพื้นที่นาเป็นการปลูกพืชสวน พืชไร่ พืชผัก และไร่นาสวนผสม สามารถรับคำปรึกษาได้ที่สำนักงานเกษตรจังหวัด ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้เตรียมความพร้อมเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เพิ่มเติมด้านการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้คำปรึกษาเบื้องต้นแก่เกษตรกร จำนวน 50 จังหวัดแล้ว ได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี ขอนแก่น จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ชัยภูมิ ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตราด ตาก นครปฐม นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นราธิวาส น่าน บึงกาฬ บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พระนครศรีอยุธยา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก แพร่ พะเยา มหาสารคาม มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ยะลา ยโสธร ร้อยเอ็ด ระยอง ราชบุรี ลำปาง ลำพูน เลย ศรีสะเกษ สกลนคร สมุทรสงคราม สมุทรสาคร สระแก้ว สระบุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี สุรินทร์ หนองคาย อุดรธานี อุดรดิตถ์ อุบลราชธานี และจังหวัดอำนาจเจริญ ส่วนจังหวัดที่เหลือกรมส่งเสริมการเกษตรมีแผนอบรมให้ความรู้ด้านการใช้น้ำอย่างมีประสิทธิภาพเพิ่มเติมให้แก่เจ้าหน้าที่และเกษตรกรต้นแบบ ในช่วงปลายเดือนมีนาคม

ที่มา ประชาชาติธุรกิจออนไลน์

เกษตรกรแห่ปลูกพืชช่วงแล้งพุง 9.48 ล้านไร่

กระทรวงเกษตรฯขอความร่วมมือลดการเพาะปลูกช่วงฤดูแล้งที่จะสิ้นสุดสิ้นเดือนเม.ย. หลักมีการเพาะปลูกเกินแผนไปมากถึง 3.5 ล้านไร่ ทะบู่ 9.48 ล้านไร่ จากเป้า 5.91 ล้านไร่ วอนชาวนาลดทำนาปรังรอบ 2 จนกว่าจะฟื้นแล้ง

นายทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กล่าวว่า แผนการรับมือภัยแล้งที่จะสิ้นสุดวันที่ 30 เม.ย. 2564 โดยกระทรวงเกษตรฯได้ขอความร่วมมือเกษตรกร โดยเฉพาะชาวนาให้ชะลอการปลูกข้าวออกไปก่อนจนกว่าจะฟื้นฤดูแล้ง เพราะขณะนี้มีการปลูกข้าวเกินแผนไว้มาก โดยแผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้งปี 2563/64 กำหนดให้ทั้งประเทศเพาะปลูก 5.91 ล้านไร่ แต่ขณะนี้มีการเพาะปลูกแล้ว 9.48 ล้านไร่ เกินกว่าแผนถึง 3.5 ล้านไร่ ซึ่งเป็นการปลูกข้าวที่เกินแผนไปถึง 3.5 ล้านไร่ ดังนั้นจึงต้องขอความร่วมมืออย่าทำนาปรังรอบ 2 เพราะต้องดึงน้ำในอนาคตมาใช้จะทำให้เกิดการขาดแคลน

ทั้งนี้ แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64 ทั้งประเทศจำนวน 5.91 ล้านไร่ นั้น แบ่งเป็น ข้าว 3.39 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 2.52 ล้านไร่ กลุ่มเจ้าพระยาจำนวน 1.04 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 0.48 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.56 ล้านไร่ ขณะที่ ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2563/64 ทั้งประเทศ จำนวน 9.48 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 7.79 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 1.69 ล้านไร่ คิดเป็น 160.41% ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 1.40 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 6.38 ล้านไร่) กลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 4.66 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4.24 ล้านไร่ พืชไร่ - พืชผัก 0.42 ล้านไร่ คิดเป็น 448.08% ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 1.08 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 3.16 ล้านไร่)

สำหรับสถานการณ์น้ำปัจจุบันในอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ มีน้ำเหลือ 53% สามารถใช้ได้ 32% หรืออีก 45 วันจนถึงสิ้นเดือนเม.ย.นี้ ก็จะสิ้นสุดฤดูแล้ง โดยแผนการจัดสรรน้ำของโครงการชลประทานขนาดใหญ่ และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2563/64 มีปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้งานได้จำนวน 19,868 ล้าน ลบ.ม. โดยวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 17,122 ล้านลบ.ม. แผนการจัดสรรน้ำในเขตลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 4,000 ล้าน ลบ.ม. ทั้งนี้ ผลการจัดสรรน้ำทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 12,148 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 64% ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยาวันนี้ใช้น้ำไป 30.19 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2563 - ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 3,554 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็น 71% ของแผนจัดสรรน้ำ

นอกจากนี้ การช่วยเหลือของกรมชลประทาน ยังได้มีการจ้างแรงงานปี 2564 ถึง 9.4 หมื่นคน มีผู้สมัครแล้ว 1.73 หมื่นคน เกษตรกรขึ้นทะเบียนสามารถสมัครเข้าทำงานได้ โดยเฉพาะเป็นงานไม่ยาก งานซ่อมแซม จะทำให้เกษตรกรมีรายได้เสริม

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

TDRi จีรัฐเล็ก 'หวานเงิน' 1.1 แสนล้านอุ้มชาวนา

ทีดีอาร์ไอ ชี้รัฐควรเลิกนํางบอุดหนุนข้าว 1.1 แสนล้าน หวานช่วยชาวนา แต่ปรับรูปแบบช่วยเหลือเฉพาะรายที่มีการปรับตัว ด้านสภาเกษตรกรไทย เตือนอาชีพชาวนาหาย หากไม่ปรับตัว จัพัฒนาพันธุ์ข้าวสู้ และให้เงินอุดหนุนชาวนาที่ปรับโครงสร้างการผลิต อดยุทธศาสตร์รัฐทำข้าวไทยพ่ายคู่แข่ง ด้านการส่งออกข้าวไทยต่ำสุดรอบ 20 ปี อาจเหลือแค่ 5 ล้านตัน

รศ.ดร.นิพนธ์ พัวพงศกร นักวิชาการเกียรติคุณ มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ) กล่าวว่า ในช่วง 5-6 ปีที่ผ่านมา ไทยสูญเสียตลาดการส่งออกข้าวให้กับประเทศคู่แข่งเช่นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จาก

การส่งออกข้าวไทยในปี 2563 พบว่าไทยเสียตลาดทั้งการส่งออกข้าวขาวและข้าวหอมมะลิ โดยเฉพาะข้าวหอมมะลิ ไทยส่งออกได้แค่ 1 ล้านกว่าตัน จากเดิมที่เคยส่งออกได้เกิน 2 ล้านตัน สาเหตุที่ไทยเสียตลาด เพราะผลผลิตต่อไร่ ข้าวไทยแพงกว่าคู่แข่ง อีกทั้งเกษตรกรไม่มีการปรับตัว เนื่องจากได้รับการอุดหนุนจากภาครัฐมากเกินไป

ทั้งนี้ จะเห็นจะได้ว่างบอุดหนุนข้าวรวมทั้งหมดเมื่อปีที่ผ่านมาใช้เงินสูงถึง 1.1 แสนล้านบาท ซึ่งมากกว่า งบของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนั้นทางแก้ไขปัญหารัฐบาลต้องปรับรูปแบบการอุดหนุนชาวนาใหม่ โดยจะ อุดหนุนก็ต่อเมื่อชาวนามีการปรับตัว หรือปรับโครงสร้างการผลิตเพื่อให้แข่งขันได้ ทั้งการลดต้นทุนการผลิต การ สนับสนุนตลาด และรัฐจะต้องมีการวิจัยและปรับปรุงพันธุ์ข้าวไทย เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ในการแข่งขันด้วย ส่วน โครงการประกันรายได้ และโครงการรับจำนำข้าว สามารถทำได้ก็ต่อเมื่อราคาข้าวตกต่ำ เกิดภัยแล้ง ต้องการช่วย ต้องมีเงื่อนไข ช่วยเฉพาะที่จำเป็น เช่น ตั้งราคาเพดานในการช่วย

สภาเกษตรกรไทยเตือนชาวนาเตรียมเลิกอาชีพ

นายประพัฒน์ ปัญญาชาติรักษ์ ประธานสภาเกษตรกรไทย กล่าวว่า สถานการณ์ข้าวไทยน่าห่วงในแง่ของ การแข่งขัน เพราะสินค้าข้าวไทยปัจจุบันเป็นพืชส่งออก แต่การแข่งขันของไทยกลับลดน้อยถอยลง ช้ามีการปรับตัว ช้า ทำให้ไทยสู้คู่แข่งไม่ได้ และเชื่อว่าหากไม่ทำอะไรเลย ชาวนาจะต้องเลิกอาชีพ และคงปลูกข้าวเฉพาะกินใน ประเทศเท่านั้น ไม่ต้องส่งออก เพราะทุกวันนี้ที่ชาวนายังมีการปลูกข้าวอยู่มาก เพราะรัฐบาลอุดหนุน แต่หากรัฐเลิก อุดหนุนก็อยู่ไม่ได้ จะเกิดกลียุค ประเทศล่มสลาย และที่ข้าวไทยพ่ายแพ้ ไม่ใช่เพราะชาวนาไม่เก่ง แต่เป็นเพราะ ยุทธศาสตร์ของภาครัฐไม่เก่ง

สำหรับทางแก้ไขปัญหาแบบเร่งด่วน คือ ไทยต้องปฏิรูปวิจัยพันธุ์ข้าวทั้งระบบ เพื่อให้แข่งขัน ได้ โดยแยก การวิจัยพัฒนาพันธุ์ข้าวออกจากระบบราชการ เพราะระบบราชการไม่ได้ถูกสร้างขึ้นมารองรับการแข่งขัน รวมทั้งรัฐต้องปรับรูปแบบการอุดหนุนมาช่วยเกษตรกรที่มีการปรับโครงสร้างการผลิตเท่านั้น เช่น มีการทำเกษตร ผสม และหากภายใน 5 ปี ชาวนารายนั้นไม่ต้องพึ่งพาเงินจากรัฐ รัฐก็ควรมีรางวัลด้วยการช่วยเหลือเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำ ในการจูงใจให้ชาวนาปรับตัว โดยควรเลิกแจกเงินแบบไม่มีเงื่อนไข

คาดส่งออกข้าวปี 64 เหลือ 5 ล้านตันต่ำสุดรอบ 20 ปี

นายเจริญ เหล่าธรรมทัศน์ นายกสมาคมผู้ส่งออกข้าวไทย กล่าวว่า การส่งออกข้าวไทยในเดือนมกราคม 2564 มีปริมาณแค่ 4.2 แสนตัน เท่านั้น ซึ่งถือว่าน้อยมาก เพราะตามปกติเดือนมกราคม ควรส่งออกได้ที่ 8 แสนตัน ถึง 1 ล้านตัน และหากการส่งออกข้าวยังไม่กระเตื้องคาดว่า การส่งออกข้าวไทยทั้งปี 2564 จะมีประมาณ 5 ล้านตัน เท่านั้น หรือต่ำสุดในรอบ 20 ปี โดยไทยจะยังคงส่งออกเป็นอันดับ 3 ตามหลังอินเดีย และเวียดนาม ซึ่งปัญหาของ ข้าวไทยคือราคาสูงกว่าคู่แข่ง ทั้งต้นทุนการผลิตที่สูงกว่า ประกอบกับค่าเงินบาทแข็งค่าทำให้ราคาข้าวไทยจึงแพง

นายเกรียงศักดิ์ ตาปนานนท์ อดีตนายกสมาคมโรงสีข้าวไทย กล่าวว่า ศักยภาพข้าวไทยขณะนี้เป็นเรื่องน่า ห่วง เพราะการส่งออกข้าวไทยถดถอยลงมาก โดยปี 2563 สามารถส่งออกได้แค่ 5.8 ล้านตัน ซึ่งไทยเสียตลาด ส่งออกให้คู่แข่ง โดยข้าวขาว 5% การส่งออกลดลงไป 30% จากเดิมส่งออกได้ 5 ล้านตัน เหลือ 3 ล้านตันกว่าๆ และข้าวหอมมะลิส่งออกลด 20% จากส่งออกได้ 2 ล้านกว่าตัน เหลือ 1 ล้านกว่าตัน ซึ่งประเทศคู่แข่งมีการพัฒนา พันธุ์ข้าวที่แข่งขันกับไทยได้ โดยเฉพาะข้าวพันธุ์พื้นนุ่ม ซึ่งทางแก้ไขรัฐบาลต้องเร่งปรับปรุงพันธุ์ เพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้ มากขึ้น โดยผลผลิตข้าวสดของไทยปัจจุบันอยู่ที่ 700 กิโลกรัมต่อไร่ ควรเพิ่มเป็น 1,000 กิโลกรัมต่อไร่ ส่วนข้าวแห้ง ไทยอยู่ที่ 400 กิโลกรัมต่อไร่ แต่ขณะที่เวียดนามมีผลผลิตข้าวแห้ง 700 กว่ากิโลกรัมต่อไร่

ที่มา กรุงเทพธุรกิจออนไลน์

เวียดนาม

สัปดาห์ที่ผ่านมา ภาวะราคาข้าวอยู่ในระดับทรงตัว โดยข้าวขาว 5% ราคาอยู่ที่ประมาณ 505-510 เหรียญสหรัฐต่อดัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ก่อนหน้า เนื่องจากในช่วงนี้การเก็บเกี่ยวผลผลิตข้าวฤดูใหม่ (winter-spring crop) ในเขตที่ราบลุ่มแม่น้ำโขง (the Mekong Delta) มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น ขณะที่การตกลงซื้อขายยังมีไม่มากนัก เพราะบางส่วนรอคุณภาพผลผลิตที่จะออกสู่ตลาด โดยคาดว่าจะออกมามากที่สุดในช่วงเดือนมีนาคมนี้ ซึ่งคาดว่าจะทำให้ราคาข้าวอ่อนตัวลง

สำนักข่าว Reuters รายงานโดยอ้างอิงข้อมูลจากกรมศุลกากรว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ที่ผ่านมา เวียดนามส่งออกข้าวได้ประมาณ 308,472 ตัน ลดลงประมาณ 11.5% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่งผลให้ในช่วง 2 เดือนแรกของปี (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2564) มีการส่งออกข้าวแล้วประมาณ 656,045 ตัน ลดลงประมาณ 29.4% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

The Oceanic Agency and Shipping Service รายงานว่า ในช่วงระหว่างวันที่ 3-10 มีนาคม 2564 จะมีเรือบรรทุกสินค้าอย่างน้อย 7 ลำ เข้ามารอรับขนถ่ายสินค้าข้าว (breakbulk ships) ที่ท่าเรือ Ho Chi Minh City Port เพื่อรับมอบข้าวประมาณ 38,860 ตัน

ที่มา *Oryza.com*

กัมพูชา

กระทรวงเกษตร ป่าไม้ และการประมง (the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries) ระบุว่า พื้นที่เพาะปลูกข้าวนาปรัง (dry season rice) ในปีการผลิต 2020/21 นี้ คาดว่าจะมีประมาณ 3.94 ล้านไร่ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดไว้ที่ 2.87 ล้านไร่ โดยคาดว่าในพื้นที่เป้าหมายพิเศษประมาณ 1.54 ล้านไร่ จะมีผลผลิตประมาณ 1.09 ล้านตัน จากที่คาดว่าผลผลิตเฉลี่ยจะได้ที่ประมาณ 705 กิโลกรัมต่อไร่

โดยอธิบดีกรมวิชาการเกษตร (The General Directorate of Agriculture) คาดว่าผลผลิตข้าวนาปรังทั้งหมดจะมีประมาณ 2.6 ล้านตัน และคาดว่าจะมีการเก็บเกี่ยวแล้วเสร็จในช่วงประมาณปลายเดือนเมษายนศกนี้

สหพันธ์ข้าวกัมพูชา (Cambodian Rice Federation; CRF) รายงานราคาส่งออกข้าวประจำวันที่ 9 มีนาคม 2564 โดยข้าวหอม Jasmine (Malys Angkor) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 825 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เพิ่มขึ้นจากวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 820 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ข้าวหอม Fragrant Rice (Sen Kra Ob - SKO) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 765 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เพิ่มขึ้นจากราคาวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 760 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ข้าวขาว (White Rice Premium / Soft cooking) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 585 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เพิ่มขึ้นจากวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 580 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ข้าวขาวอินทรีย์ (Organic White Rice – Premium Quality) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 920 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 920 เหรียญสหรัฐต่อดัน) และข้าวึ่งอินทรีย์ (Organic Parboiled Rice – Premium Quality) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 990 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 990 เหรียญสหรัฐต่อดัน) ข้าวหอมอินทรีย์ (Organic Jasmine - Malys Angkor) ชนิด 5% ราคาอยู่ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 1,380 เหรียญสหรัฐต่อดัน) และข้าวกล้องหอมอินทรีย์ (Organic Brown Jasmine-Premium quality) ราคาอยู่ที่ 1,350 เหรียญสหรัฐต่อดัน (เท่ากับราคาเมื่อวันที่ 2 มีนาคม 2564 ที่ 1,350 เหรียญสหรัฐต่อดัน)

ที่มา *Oryza.com*

เมียนมาร์

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานว่ารัฐบาลเมียนมาร์ได้ยกเลิกข้อกำหนดของใบอนุญาตส่งออกข้าวเป็นการชั่วคราว มีผลระหว่างวันที่ 8 มีนาคม - 9 เมษายน 2564 โดยรัฐบาลได้ยกเว้นภาษีส่งออกข้าวเหนียว (อัตรา 5%) ข้าวหอม (อัตรา 5%) ข้าวแข็ง (อัตรา 5%) และปลายข้าวที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ (อัตรา 5%)

ที่มา *Oryza.com*

ฟิลิปปินส์

สำนักงานสถิติแห่งชาติ (the Philippine Statistics Agency; PSA) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2564 มีจำนวนประมาณ 2.1931 ล้านตัน ซึ่งเพียงพอสำหรับบริโภคประมาณ 68 วัน (คำนวณจากความต้องการบริโภควันละประมาณ 32,000 ตัน) น้อยกว่าระดับที่รัฐบาลกำหนดไว้ที่ 90 วัน โดยปริมาณสต็อกข้าวลดลง 6.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.332 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2564 ที่ผ่านมา และลดลง 7.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.3755 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2563

ทั้งนี้ สต็อกในคลังขององค์การอาหารแห่งชาติ (The National Food Authority; NFA) มีจำนวนประมาณ 0.30248 ล้านตัน ลดลงประมาณ 38.1% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.48868 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 13.8% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 9 วัน) โดยสต็อกข้าวของ NFA ลดลงประมาณ 14.2% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.35252 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2564 ที่ผ่านมา

ขณะที่สต็อกในคลังของเอกชน (Commercial warehouses) มีจำนวนประมาณ 0.70894 ล้านตัน ลดลงประมาณ 15.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.84115 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 32.3% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 22 วัน) แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 2.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 0.68996 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2564 ส่วนสต็อกในภาคครัวเรือน (Household stocks) มีจำนวนประมาณ 1.18168 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 13.0% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.04567 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่แล้ว (คิดเป็นสัดส่วน 53.9% ของสต็อกข้าวทั้งหมด และเพียงพอสำหรับการบริโภคประมาณ 37 วัน) แต่ลดลง 8.4% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.28951 ล้านตัน ในเดือนมกราคม 2564

ที่มา *Oryza.com*

ญี่ปุ่น

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ประกาศเปิดการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (ordinary international tenders) ครั้งที่ 12 ปีงบประมาณ 2020/21 (1 เมษายน 2020-31 มีนาคม 2021) ในวันที่ 19 มีนาคม 2564 ซึ่งกำหนดซื้อข้าวรวม 87,811 ตัน ประกอบด้วย

1) ข้าวสารเมล็ดกลวง (Non-glutinous polished medium grain rice) จากประเทศสหรัฐฯ จำนวนรวม 49,500 ตัน แบ่งเป็น 13,000 ตัน, 12,500 ตัน และ ลี้อตละ 12,000 ตัน จำนวน 2 ลี้อต กำหนดส่งมอบวันที่ 20 มิถุนายน-31 กรกฎาคม 2021, วันที่ 10 กรกฎาคม-20 สิงหาคม 2021 และวันที่ 1 สิงหาคม-10 กันยายน 2021

2) ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled long grain rice) จากประเทศไทยจำนวน 7,200 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 สิงหาคม-10 กันยายน 2021

3) ข้าวสารเมล็ดยาว (Non-glutinous milled long grain rice) จากประเทศใดก็ได้ (Global tender) รวม 31,111 ตัน แบ่งเป็นล็อตละ 6,000 ตัน จำนวน 3 ล็อต, 6,111 ตัน และ 7,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 10 กรกฎาคม-20 สิงหาคม 2021, วันที่ 20 สิงหาคม-30 กันยายน 2021 และวันที่ 1 กันยายน-10 ตุลาคม 2021

สำหรับการประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (ordinary international tenders) ครั้งที่ 11 ปีงบประมาณ 2020/21 (1 เมษายน 2020-31 มีนาคม 2021) เมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2564 ซึ่งกำหนดซื้อข้าวรวม 37,980 ตันนั้น ผลการประมูลปรากฏว่า มีผู้เข้าร่วมยื่นเสนอราคาจำนวนรวม 31 ราย โดยญี่ปุ่นตกลงซื้อข้าวสารเมล็ดกลางจากประเทศสหรัฐฯ 12,000 ตัน และจากประเทศจีน 12,000 ตัน จากที่มีผู้ยื่นเสนอราคารวม 14 ราย และซื้อข้าวสารเมล็ดยาวจากไทยจำนวน 12,000 ตัน และ 1,980 ตัน จากที่มีผู้ยื่นเสนอราคารวม 17 ราย โดยราคาที่ประมูลได้เฉลี่ยอยู่ที่ 93,102 เยนต่อตัน (ไม่รวมภาษี) (ประมาณ 859 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) หรือที่ 100,550 เยนต่อตัน (รวมภาษี) (ประมาณ 927 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

ทั้งนี้ การประมูลนำเข้าข้าวแบบ MA (ordinary international tenders) ทั้ง 10 ครั้งของปีงบประมาณ 2020/21 (1 เมษายน 2020-31 มีนาคม 2021) ซึ่งมีการประมูลครั้งแรกเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2563 มาจนถึงครั้งที่ 10 ประเทศญี่ปุ่นได้ซื้อข้าวไปแล้วเป็นจำนวนรวม 492,050 ตัน ประกอบด้วยข้าวจากสหรัฐฯ (ข้าวสารเมล็ดกลาง) จำนวนรวม 217,000 ตัน (สัดส่วน 41.1%) ข้าวจากไทยจำนวนรวม 227,050 ตัน (สัดส่วน 46.14%) ประกอบด้วยข้าวสารเมล็ดยาว 222,750 ตัน และข้าวเหนียวเมล็ดยาว 4,300 ตัน นอกจากนี้ยังซื้อข้าวจากประเทศจีน (ข้าวสารเมล็ดกลาง) จำนวนรวม 48,000 ตัน (สัดส่วน 9.76%)

กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ (the Ministry of Agriculture, Fisheries and Forests; MAFF) ประกาศผลการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 6 ของปีงบประมาณ 2021 (1 เมษายน 2020-31 มีนาคม 2021) เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2564 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวจำนวน 5,405 ตัน จากประเทศสมาชิก CPTPP แต่ปรากฏว่าไม่มีผู้ยื่นประมูลเช่นเดียวกับการประมูลครั้งก่อน ซึ่งการประมูลนำเข้าข้าวแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ครั้งที่ 5 ของปีงบประมาณ 2021 (1 เมษายน 2020- 31 มีนาคม 2021) เมื่อวันที่ 27 มกราคม 2564 ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าวประมาณ 5,405 ตัน จากประเทศสมาชิกกลุ่ม CPTPP นั้น ก็ไม่มีผู้ยื่นประมูล

ทั้งนี้ กระทรวงเกษตร ประมงและป่าไม้ ได้แถลงว่า การประมูลซื้อข้าวในแบบ CPTPP Simultaneous Buy and Sell (SBS) tender ของปีงบประมาณ 2021 (1 เมษายน 2020-31 มีนาคม 2021) ได้สิ้นสุดลงแล้ว โดยในปีงบประมาณนี้ ญี่ปุ่นต้องการซื้อข้าวจำนวน 6,000 ตัน แต่สามารถซื้อได้เพียง 595 ตันเท่านั้น

ความตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (The Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership; CPTPP) เป็นความตกลงการค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการ และการลงทุนเพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งในประเด็นการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงกลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาลและนักลงทุนต่างชาติ ซึ่งริเริ่มกันมาตั้งแต่ปี 2006 มีชื่อเดิมว่า TPP (Trans-Pacific Partnership) และมีสมาชิกทั้งหมด 12 ประเทศ แต่หลังจากสหรัฐฯ ถอนตัวออกไปเมื่อต้นปี 2017 ประเทศสมาชิกที่เหลือก็ตัดสินใจเดินทางมาความตกลงต่อโดยใช้ชื่อใหม่ว่า CPTPP ปัจจุบัน สมาชิก CPTPP มีทั้งหมด 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม

ที่มา *Oryza.com*

เกาหลีใต้

หน่วยงาน Korea Agri-Fisheries and Food Trade Corporation (KAFTC or aT) ประกาศเปิดการประมูลนำเข้าข้าวแบบอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic bidding) ในวันที่ 26 มีนาคม 2564 (เปิดรับลงทะเบียนการประมูลในวันที่ 25 มีนาคม 2564) ซึ่งกำหนดจะซื้อข้าว (non-glutinous brown/milled rice) รวมทั้งหมด 208,217 ตัน ดังนี้

1. ข้าวกล้องเมล็ดกลาง (non-glutinous brown rice medium grain) จากสหรัฐฯ (U.S. No.3) จำนวนรวม 44,444 ตัน แบ่งเป็น 2 ล็อตละ 22,222 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 กันยายน และ 31 ตุลาคม 2021

2. ข้าวกล้องเมล็ดกลาง (non-glutinous brown rice medium grain) จากสหรัฐฯ (U.S. No.1) จำนวน 20,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 สิงหาคมถึง 31 ตุลาคม 2021

3. ข้าวกล้องเมล็ดสั้น (non-glutinous brown rice short grain) จากจีน (U.S. No.3) จำนวนรวม 80,216 ตัน แบ่งเป็น 4 ล็อตละ 22,222 ตัน จำนวน 3 ล็อต กำหนดส่งมอบวันที่ 30 มิถุนายน, 30 กันยายน และ 31 ตุลาคม 2021 และ 13,550 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 กันยายน 2021

4. ข้าวกล้องเมล็ดยาว (non-glutinous brown rice long grain) จากไทย (U.S. No.3) จำนวนรวม 29,993 ตัน แบ่งเป็น 15,549 ตัน และ 14,444 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 31 กรกฎาคม และ 30 กันยายน 2021

5. ข้าวกล้องเมล็ดกลาง (non-glutinous brown rice medium grain) จากออสเตรเลีย (U.S. No.3) จำนวนรวม 17,328 ตัน แบ่งเป็น 7,778 ตัน และ 9,550 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 31 สิงหาคม และ 30 กันยายน 2021

6. ข้าวกล้องเมล็ดยาว (non-glutinous brown rice long grain) จากเวียดนาม (U.S. No.3) จำนวน 11,236 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 30 มิถุนายน 2021

7. ข้าวกล้องเมล็ดสั้น (non-glutinous brown rice short grain) จากจีน (U.S. No.3) จำนวน 5,000 ตัน กำหนดส่งมอบวันที่ 1 พฤษภาคม - 30 มิถุนายน 2021

ทั้งนี้ ผู้สนใจสามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์

<https://www.at.or.kr/article/apko363300/view.action?articleId=38685>

ทั้งนี้ เมื่อปี 2014 รัฐบาลเกาหลีใต้ได้ประกาศว่าจะเปลี่ยนมาใช้การนำเข้าข้าวแบบ TRQ โดยที่ TRQ ถูกตั้งไว้ตามปริมาณ MMA ของปีสุดท้ายจำนวน 408,700 ตัน โดยเกาหลีใต้ได้จัดสรรโควตาการนำเข้ารายประเทศ (Country Specific Quota : CSQ) ให้เฉพาะ 5 ประเทศ ซึ่งจัดสรรให้ประเทศจีน 157,195 ตัน, สหรัฐฯ 132,304 ตัน, เวียดนาม 55,112 ตัน, ไทย 28,494 ตัน และออสเตรเลีย 15,595 ตัน และที่เหลือได้จัดสรรเป็นโควตาทั่วไป (Global quota) จำนวน 20,000 ตันสำหรับทุกประเทศ

ที่มา *Oryza.com*

อินเดีย

ภาวะราคาข้าวในสัปดาห์ที่ผ่านมาอยู่ในระดับทรงตัวจากสัปดาห์ก่อนหน้าหลังจากที่ราคาขึ้นไปแตะระดับสูงสุดในรอบ 3 ปีเมื่อช่วงต้นเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา เนื่องจากในช่วงนี้มีผลผลิตข้าวฤดูใหม่ออกสู่ตลาดทำให้อุปทานข้าวในประเทศเพิ่มมากขึ้น ขณะที่ความต้องการข้าวจากต่างประเทศยังคงมีอย่างต่อเนื่อง โดยข้าวนึ่ง 5% ราคาอยู่ที่ระดับ 393-399 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน เท่ากับเมื่อสัปดาห์ก่อน

ขณะที่ผู้ส่งออกในเมือง Kakinada ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของรัฐอานธรประเทศ ระบุว่า ภาวะค่าเงินรูปีค่อนข้างผันผวนในช่วงไม่กี่วันที่ผ่านมา ซึ่งผู้ส่งออกต่างพยายามรักษาระดับราคาให้คงที่ แต่อาจจะต้องมีการปรับราคาเพิ่มขึ้นหากค่าเงินรูปีแข็งค่าขึ้นไปกว่านี้

กระทรวงเกษตรและสวัสดิการเกษตรกร (the Ministry of Agriculture & Farmers Welfare) รายงานว่า โครงการจัดหาข้าวของรัฐบาลในฤดูการผลิต Kharif (Kharif marketing season; KMS) ของปี 2020/21 (เริ่มตั้งแต่ 26-28 กันยายน 2020-30 กันยายน 2021) ข้อมูล ณ วันที่ 8 มีนาคม 2021 สามารถจัดหาข้าวได้แล้วประมาณ 67.353 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 14.26% เมื่อเทียบกับจำนวน 58.946 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยจัดหาได้จากแคว้น Punjab ประมาณ 20.282 ล้านตัน ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 30.1% ของข้าวที่จัดหาทั้งหมด ตามด้วยแคว้น Uttar Pradesh สัดส่วนประมาณ 9.9% แคว้น Chattisgarh สัดส่วนประมาณ 8.8% แคว้น Haryana สัดส่วนประมาณ 8.3% แคว้น Telangana สัดส่วนประมาณ 7.2% แคว้น Odisha สัดส่วนประมาณ 8.8% แคว้น Madhya Pradesh สัดส่วนประมาณ 5.5% แคว้น Andhra Pradesh สัดส่วนประมาณ 6.2% แคว้น Bihar สัดส่วนประมาณ 5.2% แคว้น Tamil Nadu สัดส่วนประมาณ 3.1% และแคว้นอื่นประมาณ 6.7% โดยมีเกษตรกรที่ได้รับผลประโยชน์จากโครงการนี้แล้วประมาณ 9.86 ล้านราย คิดเป็นมูลค่าประมาณ 17.45 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ (คิดจากราคาเฉลี่ยของข้าวที่รัฐบาลรับซื้อประมาณ 259 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน)

รัฐบาลอินเดียคาดว่าโครงการจัดหาข้าวในฤดู Kharif crop season ของปีการผลิต 2020/21 ซึ่งเริ่มมาตั้งแต่วันที่ 26 กันยายน 2020 (เร็วกว่ากำหนดคือวันที่ 1 ตุลาคม) และจะไปสิ้นสุดในวันที่ 30 กันยายน 2021) จะสามารถจัดหาข้าวได้มากถึง 74.2 ล้านตันเพิ่มขึ้นประมาณ 18% เมื่อเทียบกับจำนวน 62.7 ล้านตัน ของปี 2019/20 ที่ผ่านมา (รัฐบาลตั้งเป้าหมายในการจัดหาข้าวของปี 2020/21 ไว้ที่ 49.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 19% เมื่อเทียบกับเป้าหมายในปี 2019/20 ที่ 41.6 ล้านตัน) โดยรัฐบาลได้เพิ่มจุดรับซื้อข้าวเพิ่มขึ้นจาก 30,709 จุด เป็น 39,122 จุดทั่วประเทศ (เพิ่มขึ้นประมาณ 27% จากปีที่ผ่านมา) โดยคาดว่าจะมีเกษตรกรได้รับประโยชน์จากโครงการนี้จำนวนประมาณ 15.7 ล้านราย (เพิ่มขึ้นประมาณ 26% จากปีที่ผ่านมา) และคาดว่าจะมีการจ่ายเงินให้เกษตรกรประมาณ 1,400,780 ล้านรูปี หรือประมาณ 18,786 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (เพิ่มขึ้นประมาณ 21% จากปีที่ผ่านมา)

เมื่อต้นเดือนมิถุนายน 2020 ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ประกาศราคาซื้อข้าวขั้นต่ำ (the minimum support price; MSP) สำหรับฤดูการผลิต Kharif (มิถุนายน-กันยายน) สำหรับปี 2020/21 (ตุลาคม 2020-กันยายน 2021) โดยรัฐบาลได้ประเมินต้นทุนการผลิตของเกษตรกรในปี 2020/21 เฉลี่ยอยู่ที่ 1,245 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 166 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ดังนั้น เพื่อให้เกษตรกรมีผลกำไรประมาณ 50% จากการเพาะปลูกข้าว รัฐบาลจึงกำหนดราคาซื้อขั้นต่ำสำหรับข้าวคุณภาพธรรมดาไว้ที่ 1,868 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 249 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 2.4% จาก 1,815 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 242 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ในปี 2019/20 ขณะที่ข้าวคุณภาพดี (Grade 'A' paddy) กำหนดไว้ที่ 1,888 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 251 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 2.9% จาก 1,835 รูปีต่อ 100 กิโลกรัม (ประมาณ 244 เหรียญสหรัฐฯต่อตัน) ในปี 2019/20

องค์การอาหารแห่งชาติ (The Food Corporation of India; FCI) รายงานว่า สต็อกข้าว ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564 มีจำนวนประมาณ 51.35 ล้านตัน (รวมข้าวสารที่คำนวณมาจากสต็อกข้าวเปลือกประมาณ 34.502 ล้านตัน) เพิ่มขึ้นประมาณ 2% เมื่อเทียบกับจำนวน 50.2 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันในปีที่ผ่านมา และเพิ่มขึ้นประมาณ 2% เมื่อเทียบกับจำนวน 50.35 ล้านตันในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ที่ผ่านมา

ขณะที่สต็อกธัญพืช (ข้าวและข้าวสาลี) โดยรวมของอินเดีย ณ วันที่ 1 มีนาคม 2564 มีจำนวนประมาณ 81.357 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 5% เมื่อเทียบกับจำนวน 77.755 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 3% เมื่อเทียบกับจำนวน 82.533 ล้านตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา โดยสต็อกข้าวสาลีมีประมาณ 29.541 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 7% เมื่อเทียบกับจำนวน 27.521 ล้านตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 7% เมื่อเทียบกับจำนวน 31.831 ล้านตัน ในเดือนกุมภาพันธ์ที่ผ่านมา

ที่มา *Oryza.com*

บังกลาเทศ

หน่วยงาน Directorate General of Food (DGF) ซึ่งเป็นหน่วยงานด้านธัญพืชของรัฐบาลภายใต้กระทรวงการอาหาร (Ministry of Food) ได้ออกประกาศเมื่อวันที่ 11 มีนาคม 2564 โดยจะเปิดประมูลนำเข้าข้าว (INTERNATIONAL QUOTATION NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-11) UNDER 2020-21) ครั้งที่ 11 ซึ่งจะซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาทิจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดให้ยื่นข้อเสนอภายในวันที่ 24 มีนาคม 2564 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 7 เมษายน 2564

และเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2564 หน่วยงาน Directorate General of Food (DGF) ได้ออกประกาศเปิดประมูลนำเข้าข้าว (INTERNATIONAL QUOTATION NOTICE FOR IMPORT OF NON-BASMATI PARBOILED RICE (PACKAGE-12) UNDER 2020-21) ครั้งที่ 12 ซึ่งจะซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาทิจำนวน 50,000 ตัน (+/- 5%) โดยกำหนดให้ยื่นข้อเสนอภายในวันที่ 28 มีนาคม 2564 และข้อเสนอต้องมีผลไปจนถึงวันที่ 11 เมษายน 2564

โดยกำหนดให้ผู้สนใจต้องยื่นข้อเสนอราคาในเทอม CIF (CIF liner out terms, including cost, insurance, freight and ship unloading costs) และกำหนดให้มีการส่งมอบข้าวภายในระยะเวลา 40 วัน หลังจากที่มีการทำสัญญาแล้ว ซึ่งนับจนถึงขณะนี้บังกลาเทศได้จัดประมูลเพื่อซื้อข้าวจากต่างประเทศไปแล้วจำนวน 12 ครั้ง รวม 560,000 ตัน ซึ่งมีทั้งข้าวหนึ่งและข้าวขาว

ขณะที่มีรายงานว่า คณะกรรมการด้านเศรษฐกิจของบังกลาเทศ (Bangladesh's Cabinet Committee on Economic Affairs) ได้อนุมัติข้อเสนอนำเข้าข้าวรวม 350,000 ตัน ภายใต้วิธีการจัดซื้อโดยตรง (direct procurement method; DPM) จากประเทศอินเดีย ไทย และเวียดนาม โดยบังกลาเทศจะซื้อข้าวหนึ่งที่ไม่ใช่ข้าวบาสมาทิ (non-basmati parboiled rice) จำนวน 150,000 ตัน จากบริษัทจัดหาพัสดุของรัฐปัญจาบ (the Punjab State Civil Supplies Corporation Ltd; PUNSUP) ของอินเดีย ซื้อข้าวจากสภาเกษตรกรแห่งชาติของจังหวัดสกลนคร (Sakonnakhon National Farmers Council) ของประเทศไทยจำนวน 150,000 ตัน และ ซื้อข้าวขาวจำนวน 50,000 ตัน จากบริษัท Vietnam's Southern Food Corporation (VINAFOOD) ของเวียดนาม

ซึ่งการพิจารณานำเข้าข้าวจากหลายแหล่งในครั้งนี้อยู่เพื่อต้องการลดความเสี่ยง โดยมอบหมายให้สถานทูตในแต่ละประเทศเป็นผู้เจรจากับตัวแทนของหน่วยงานดังกล่าว เกี่ยวกับราคาที่จะมีการตกลงซื้อขาย

ทางด้านสต็อกพืชอาหารของรัฐบาลนั้น นับจนถึงวันที่ 8 มีนาคม 2564 รัฐบาลมีสต็อกพืชอาหารประมาณ 626,000 ตัน โดยเป็นสต็อกข้าวประมาณ 528,000 ตัน ส่วนที่เหลือเป็นสต็อกข้าวสาลี โดยที่รัฐบาลตั้งเป้าให้มีสต็อกข้าวประมาณ 1 ล้านตัน ซึ่งถือเป็นระดับที่เหมาะสมสำหรับความมั่นคงด้านอาหารของประเทศ

กรมทรัพยากรภายใน กระทรวงการคลัง (the Finance Ministry's Internal Resources Department; IRD) แถลงว่า รัฐบาลได้ปรับลดภาษีนำเข้าข้าวขาวที่ไม่ใช่ข้าวหนึ่ง (non-parboiled rice) ลงเหลือ 25% จากเดิม

65% เพื่อกระตุ้นให้เกิดการนำเข้าข้าวและเป็นการเพิ่มอุปทานข้าวในประเทศ โดยมีผลบังคับใช้ในทันทีหลังการประกาศ และมีผลไปจนถึงวันที่ 30 เมษายน 2564 นี้

ขณะที่ คณะกรรมการรายได้แห่งชาติ (The National Board of Revenue; NBR) ระบุว่าผู้นำเข้าจะต้องได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากกระทรวงอาหารเพื่อนำเข้าข้าว

ก่อนหน้านี้ เมื่อวันที่ 7 มกราคม 2021 ที่ผ่านมา รัฐบาลได้ปรับลดภาษีนำเข้าข้าวหนึ่ง (parboiled rice) ลงเหลือ 25% จากเดิม 62.5% และเมื่อสัปดาห์ก่อน มีรายงานว่ากระทรวงอาหารกำลังเสนอให้ลดภาษีนำเข้าข้าว (the import duty on rice) ลงอีก 10% ให้เหลือ 15% เพื่อกระตุ้นให้มีการนำเข้ามากขึ้น

ที่มา *Oryza.com*

อิหร่าน

สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร รายงานว่า ในปีงบประมาณ 2018 รัฐบาลอิหร่านได้ออกประกาศห้ามปลูกข้าวทั่วประเทศยกเว้นในพื้นที่ที่มีปริมาณน้ำอุดมสมบูรณ์ใน 2 จังหวัดทางภาคเหนือของประเทศ คือ จังหวัดมาซันดารานและจังหวัดกีลานที่ตั้งอยู่ในแถบชายฝั่งตอนใต้ของทะเลสาบแคสเปียน และบางพื้นที่ของจังหวัดคุฮิสถานที่อยู่ทางตอนใต้ของประเทศอิหร่านเท่านั้น เนื่องจากผลกระทบจากภัยแล้งทั่วประเทศ ต่อมาในปี 2020 รัฐบาลได้มีการแก้ไขคำสั่งดังกล่าวพร้อมขยายพื้นที่ปลูกข้าวเป็นการชั่วคราวในจังหวัดที่พบว่ามียอดมสมบูรณ์อันเนื่องมาจากปริมาณน้ำฝนที่เพิ่มขึ้น

ทั้งนี้อิหร่านประสบปัญหาเรื่องน้ำและภาวะภัยแล้งมาเป็นเวลากว่า 50 ปี โดยข้อมูลจากหน่วยงานทรัพยากรทางธรรมชาติของอิหร่านระบุว่า อิหร่านจัดเป็นประเทศในภูมิภาคร้อนแห้งของโลก มีปริมาณฝนตกในแต่ละปีค่อนข้างน้อยมีส่วนแบ่งทรัพยากรน้ำของโลกน้อยกว่า 1% อิหร่านมีปริมาณแหล่งน้ำใต้ดิน 61.5% โดยปริมาณความต้องการใช้น้ำในประเทศของประชากรอยู่ที่ 82 ล้านคิวบิกเมตรคิดเป็น 90% ของปริมาณน้ำจัดสำรองทั้งหมด

อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญด้านการทรัพยากรธรรมชาติของอิหร่านได้พยายามแนะนำให้รัฐบาลประกาศใช้ข้อบังคับการจำกัดพื้นที่ปลูกข้าวมาโดยตลอด โดยได้เสนอให้มีการเพาะปลูกข้าวเฉพาะในจังหวัดที่มีปริมาณน้ำเพียงพอและห้ามการปลูกข้าวในจังหวัดที่มีการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากข้าวเป็นพืชที่ต้องการปริมาณน้ำค่อนข้างมากในการเพาะปลูกเฉลี่ยที่ประมาณเฮกเตอร์ (6.25 ไร่) ละ 13,000–17,000 ลูกบาศก์เมตร ซึ่งการปลูกข้าวในพื้นที่ร้อนแห้งและขาดแคลนน้ำจะสร้างปัญหาและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศของประเทศ ด้วยเหตุนี้ในปีงบประมาณ 2021 ซึ่งเป็นปีงบประมาณใหม่ของอิหร่าน (21 มีนาคม 2021– 20 มีนาคม 2022) รัฐบาลจึงยกเลิกประกาศการจำกัดพื้นที่ปลูกข้าวทั่วประเทศเนื่องจากมีปริมาณน้ำฝนที่เพียงพอต่อการเพาะปลูก ซึ่งจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่จะอนุญาตให้อยู่ในดุลพินิจของศูนย์บริหารจัดการน้ำของจังหวัดนั้นๆ เป็นผู้พิจารณาให้ความเห็นชอบ

สถานการณ์ข้าวในปัจจุบัน ชาวอิหร่านมีความเชื่อว่าที่ผลิตได้ในประเทศเป็นข้าวคุณภาพดี เป็นข้าวหอมที่หุงสุกแล้วมีเมล็ดร่วนซุย นุ่มลิ้น ซึ่งเป็นรสชาติที่นิยมของชาวอิหร่าน แต่ทว่าข้าวที่ผลิตได้ในประเทศมีราคาสูงมากเมื่อเทียบกับข้าวนำเข้าเพราะมีต้นทุนในการผลิตสูง อย่างไรก็ตาม นับตั้งแต่ปี 2019 เป็นต้นมา ราคาข้าวในตลาดอิหร่านมีการขยายตัวสูงขึ้นมาโดยตลอด เนื่องจากภาวะเงินเฟ้อและผลผลิตที่ไม่เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งนี้ ชาวอิหร่านจะมีความต้องการบริโภคข้าวเพิ่มมากขึ้นในช่วงเทศกาลเฉลิมฉลองวันขึ้นปีใหม่และเทศกาลถือศีลอด คือช่วงระหว่างเดือนมีนาคม พฤษภาคม ของทุกปี ซึ่งข้าวถือเป็นอาหารหลักที่ชาวอิหร่านนิยมบริโภคมากรองจากข้าวสาลี ดังนั้น เพื่ออุดหนุนและช่วยเหลือกลุ่มผู้มีรายได้น้อย รัฐบาลจึงมีความจำเป็นต้องนำเข้าข้าวราคาถูกจากต่างประเทศ

พร้อมกระจายให้กับกลุ่มผู้บริโภคที่มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลาง ซึ่งถือเป็นการรักษาสมดุลด้านปริมาณและราคาข้าวในตลาดอีกทางหนึ่งด้วย

จากการสำรวจตลาดขายปลีก และห้างสรรพสินค้าในกรุงเทพมหานครของสำนักงานฯ พบว่าปัจจุบันมีข้าวบรรจุถุงของไทย (ข้าวขาว 100 เปอร์เซ็นต์เกรด B) ขนาดถุงละ 10 กิโลกรัมวางขายในตลาดในราคาถุงละ 1,250,000 เรียล (ประมาณ 913 บาท ตามอัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารกลางอิหร่านวันที่ 13 มีนาคม 2021 ที่อัตรา 100 บาท = 136,762 เรียล) ซึ่งทั้งหมดเป็นข้าวที่นำเข้าเพื่อรักษาสมดุลด้านปริมาณและราคาจึงมีการเขียนข้อความบนบรรจุภัณฑ์ว่า “เพื่อวัตถุประสงค์ในการควบคุมสมดุลในตลาดเท่านั้น” โดยข้าวเหล่านี้นำเข้าโดยหน่วยงาน Government Trading Corporation หรือที่รู้จักกันในนามว่าหน่วยงาน GTC ของอิหร่าน เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเกษตร จีฮาด (Ministry of Agriculture Jihad) ซึ่งมีอำนาจในการนำเข้าสินค้าอุปโภคและบริโภคที่จำเป็นและขาดแคลนของอิหร่าน รวมทั้งอำนาจในการวางแผนตารางเวลานำเข้าและจัดซื้อสินค้าแต่ละชนิดที่จำเป็นในแต่ละปี โดยคำนึงถึงปัจจัยด้านราคาเป็นหลัก ในแต่ละปี GTC อาจดำเนินการนำเข้าสินค้าเองหรือแต่งตั้ง/มอบหมายตัวแทนภาคเอกชนที่ได้รับอนุญาต เป็นผู้ดำเนินการแทน พร้อมกระจายสินค้าไปยังร้านค้าปลีกทั่วประเทศ โดยสินค้าที่อยู่ภายใต้ความรับชอบของ GTC ส่วนใหญ่จะเป็นสินค้าควบคุมปริมาณและราคา ได้แก่ แป้งสาลี ข้าว น้ำตาล ไข่สด/แช่แข็ง นมผงสำหรับเด็กทารก กระดาษสำหรับพิมพ์หนังสือเรียน เป็นต้น ทั้งนี้ ข้าวไทยบรรจุถุงดังกล่าวสามารถซื้อหาได้ตามห้างสรรพสินค้าทั่วไปทุกสาขา เช่น ห้าง Shahrvand ห้าง Refah ห้าง Chanbo และห้าง Ofoq Kourosh เป็นต้น

อิหร่านมีความต้องการบริโภคข้าวปีละประมาณ 3.2 ล้านตัน ในขณะที่ผลผลิตภายในประเทศมีปริมาณสูงสุดไม่เกิน 2.2 ล้านตันในแต่ละปี ดังนั้น การประกาศลดพื้นที่เพาะปลูกข้าวในช่วงปี 2018-2020 จึงทำให้ปริมาณข้าวที่ผลิตได้ในประเทศลดน้อยลงไปอีก ความจำเป็นในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศจึงพุ่งสูงเป็นประวัติการณ์ โดยในช่วงปี 2019-2020 มีการคาดการณ์ว่าอิหร่านนำเข้าข้าวสูงถึงปีละประมาณ 1.5 ล้านตัน ในจำนวนนี้ประมาณ 50% เป็นการนำเข้าข้าวบาสนาจากอินเดีย การยกเลิกคำสั่งจำกัดพื้นที่เพาะปลูกข้าวในปีนี้จึงเป็นอีกหนึ่งความพยายามของรัฐบาลอิหร่านที่ต้องการผลักดันการเพิ่มผลผลิตข้าวภายในประเทศท่ามกลางสภาพภูมิอากาศเป็นใจ โดยตั้งความหวังไว้ว่าพื้นที่เพาะปลูกข้าวทั่วประเทศที่มีอยู่จำนวนประมาณ 5.25 ล้านไร่ จะถูกใช้ประโยชน์สูงสุดอีกครั้ง อย่างไรก็ตาม กว่าที่การเพาะปลูกในฤดูกาลผลิตปี 2021 จะให้ผลผลิต อิหร่านยังมีความจำเป็นในการนำเข้าข้าวจากต่างประเทศอีกเป็นจำนวนมากเพื่อรักษาสมดุลภายในประเทศและความมั่นคงด้านอาหาร โดยคาดการณ์ว่าจะมีปริมาณสูงถึง 1 ล้านตัน (เป็นปริมาณคงค้างที่ไม่สามารถนำเข้าได้จากปัญหาขาดแคลนเงินสำรองในธนาคารอินเดีย 2 แห่งที่อิหร่านใช้ในการจ่ายค่าข้าวจากอินเดียแบบหักบัญชี+ความต้องการในช่วงเทศกาลสำคัญ) โดยเริ่มนำเข้าจากเดือนมีนาคมถึงเดือนกรกฎาคม 2021 ก่อนจะห้ามนำเข้าชั่วคราวในช่วงเก็บเกี่ยวผลผลิตในประเทศระหว่างเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน 2021

อย่างไรก็ตาม ก่อนการคว่ำบาตรรอบล่าสุดภาคเอกชนอิหร่านได้นำเข้าข้าวหอมมะลิของไทยไปจำหน่ายในอิหร่านในปริมาณค่อนข้างมากเนื่องจากมีคุณสมบัติและรสชาติที่ใกล้เคียงกับข้าวหอมของอิหร่าน ทำให้เป็นที่นิยมของผู้บริโภคพอสมควร แต่ด้วยสาเหตุที่ข้าวหอมมะลิมียุทธศาสตร์ค่อนข้างแพง ประกอบกับผู้บริโภคอิหร่านยังไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างข้าวหอมมะลิกับข้าวขาวของไทย รัฐบาลอิหร่านโดยหน่วยงาน GTC จึงเลือกที่จะนำเข้าข้าวขาวธรรมดาแทน ทำให้หลังการคว่ำบาตรเริ่มต้นมาข้าวขาวร้อยละเปอร์เซ็นต์จะเป็นข้าวที่อิหร่านนำเข้าจากไทยมากที่สุด และปี 2021 นี้ นับเป็นปีแรกที่ผู้บริโภคอิหร่านสามารถหาซื้อข้าวไทยได้ในห้างสรรพสินค้าทั่วไป

ซึ่งก่อนหน้านี้ไม่สามารถซื้อหาได้ง่ายในกรุงเทพมหานคร จะมีวางขายเฉพาะในร้านค้าสหกรณ์ของรัฐตามต่างจังหวัด หรือสั่งซื้อตามร้านค้าออนไลน์เท่านั้น

ที่มา สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

สหภาพยุโรป

คณะกรรมการสหภาพยุโรป (The European Union Commission) ได้ปรับลดอัตราภาษีนำเข้าข้าวกล้อง (husked or brown rice (non-basmati)) ลงจาก 60 ยูโรต่อตัน (ประมาณ 71 เหรียญสหรัฐ) เป็น 30 ยูโรต่อตัน (ประมาณ 42 เหรียญสหรัฐ) โดยมีผลตั้งแต่วันที่ 8 มีนาคม 2564 ทั้งนี้ สหภาพยุโรปจะมีการทบทวนอัตราภาษีนำเข้าข้าวปีละ 2 ครั้งคือช่วงวันที่ 1 มีนาคม และ 1 กันยายนของทุกปี โดยพิจารณาจากปริมาณนำเข้าในช่วงก่อนหน้า

สหภาพยุโรป (the European Union; EU) รายงานว่า การนำเข้าข้าวในปีการตลาด (Marketing year) 2020/21 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564) ในช่วงวันที่ 1 กันยายน 2563-2 มีนาคม 2564 มีการนำเข้าข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 559,752 ตัน ลดลงประมาณ 12.94% เมื่อเทียบกับจำนวน 642,938 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการนำเข้าข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 93,473 ตัน ลดลงประมาณ 20.11% เมื่อเทียบกับจำนวน 117,002 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica นำเข้า 466,280 ตัน ลดลงประมาณ 11.34% เมื่อเทียบกับจำนวน 525,936 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

สำหรับข้าวหักนั้น มีการนำเข้าปริมาณ 150,105 ตัน ลดลงประมาณ 40.82% เมื่อเทียบกับจำนวน 253,620 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 2 มีนาคม 2564 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าว 22,681 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-2 มีนาคม 2564 ประเทศต่างๆที่นำเข้าข้าวประกอบด้วย เนเธอร์แลนด์ 89,718 ตัน ฝรั่งเศส 86,745 ตัน อิตาลี 55,128 ตัน โปแลนด์ 43,223 ตัน สเปน 37,872 ตัน เยอรมนี 36,912 ตัน โปรตุเกส 29,244 ตัน เบลเยียม 23,858 ตัน สาธารณรัฐเชก 15,287 ตัน สวีเดน 11,767 ตัน ลิทัวเนีย 10,992 ตัน บัลแกเรีย 6,632 ตัน สโลวาเกีย 5,869 ตัน โรมานี 4,819 ตัน ฮังการี 4,409 ตัน เดนมาร์ก 4,433 ตัน กรีซ 3,221 ตัน ออสเตรีย 2,590 ตัน ไอร์แลนด์ 2,516 ตัน ไชปรัส 1,816 ตัน ฟินแลนด์ 1,115 ตัน เป็นต้น (สำหรับข้อมูลของสหราชอาณาจักรมีการนำเข้าจนถึงช่วงต้นปี 2564 ปริมาณ 78,186 ตัน และหลังจากนั้นไม่มีการรายงานข้อมูล)

การนำเข้าข้าวของปีการตลาด (Marketing year) 2020/21 ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-8 มีนาคม 2564 สหภาพยุโรปนำเข้าข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) จากปากีสถานจำนวน 92,931 ตัน เพิ่มขึ้น 11.3% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 57,835 ตัน เพิ่มขึ้น 31.77% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 32,121 ตัน เพิ่มขึ้น 20.85% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 17,164 ตัน เพิ่มขึ้น 29.91% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา และนำเข้าจากชูนามจำนวน 13,623 ตัน ลดลง 4.44% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) มีการนำเข้าจากไทยจำนวน 69,595 ตัน ลดลง 22.24% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

นำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 58,193 ตัน ลดลง 4.96% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากปากีสถาน 55,482 ตัน เพิ่มขึ้น 20.95% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 53,763 ตัน ลดลง 37.48% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอินเดียจำนวน 48,638 ตัน เพิ่มขึ้น 14.47% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ส่วนในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) มีการนำเข้าจากเมียนมาร์จำนวน 84,417 ตัน ลดลง 41.40% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกายอานาจำนวน 16,738 ตัน ลดลง 34.86% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากกัมพูชาจำนวน 10,117 ตัน ลดลง 23.78% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากอูรุกวัยจำนวน 8,317 ตัน เพิ่มขึ้น 625.92% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา นำเข้าจากตุรกีจำนวน 7,411 ตัน ลดลง 12.16% เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ประเทศในสหภาพยุโรปที่นำเข้าข้าวชนิดต่างๆ ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-8 มีนาคม 2564 ในกลุ่มข้าวกล้อง (Husked rice) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น เนเธอร์แลนด์ 57,929 ตัน โปรตุเกส 28,030 ตัน เบลเยียม 26,668 ตัน ฝรั่งเศส 26,251 ตัน อิตาลี 24,077 ตัน โปแลนด์ 16,483 ตัน สเปน 19,038 ตัน เยอรมนี 3,589 ตัน เดนมาร์ก 1,044 ตัน บัลแกเรีย 501 ตัน โรมาเนีย 261 ตัน เป็นต้น (ข้อมูลของสหราชอาณาจักรไม่มีการรายงานตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564)

ในกลุ่มของข้าวสารที่สีแล้วหรือสีบางส่วน (Total Milled & semi-milled) (ทั้งสายพันธุ์ Japonica และสายพันธุ์ Indica) เช่น ฝรั่งเศส 67,368 ตัน เนเธอร์แลนด์ 45,910 ตัน อิตาลี 30,748 ตัน เยอรมนี 28,825 ตัน โปแลนด์ 24,580 ตัน เบลเยียม 19,117 ตัน สาธารณรัฐเชค 17,917 ตัน สเปน 16,435 ตัน สวีเดน 12,711 ตัน สโลวีเนีย 8,045 ตัน บัลแกเรีย 5,034 ตัน เดนมาร์ก 4,024 ตัน ลิทัวเนีย 4,089 ตัน ฮังการี 3,024 ตัน โรมาเนีย 3,755 ตัน โปรตุเกส 2,188 ตัน เป็นต้น ในกลุ่มของข้าวหัก (Broken rice) เช่น เบลเยียม 89,266 ตัน เนเธอร์แลนด์ 20,039 ตัน ฝรั่งเศส 15,823 ตัน อิตาลี 9,280 ตัน สเปน 5,142 ตัน โปแลนด์ 3,129 ตัน เยอรมนี 1,430 ตัน โปรตุเกส 871 ตัน ลิทัวเนีย 800 ตัน เป็นต้น

ทางการส่งออกในปีการตลาด (Marketing year) 2020/21 (ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-31 สิงหาคม 2564) นั้น ในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-2 มีนาคม 2564 มีการส่งออกข้าว (ข้าวเปลือก (คิดเป็นข้าวสารแล้ว) ข้าวกล้อง ข้าวสาร แต่ไม่รวมข้าวหัก) ปริมาณ 158,560 ตัน เพิ่มขึ้น 37.19% เมื่อเทียบกับจำนวน 115,579 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยเป็นการส่งออกข้าวสายพันธุ์ Japonica จำนวน 117,662 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 26.09% เมื่อเทียบกับจำนวน 93,314 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา ขณะที่ข้าวสายพันธุ์ Indica ส่งออกจำนวน 40,897 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 83.68% เมื่อเทียบกับจำนวน 22,265 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา

ทั้งนี้ในสัปดาห์สิ้นสุดวันที่ 2 มีนาคม 2564 สหภาพยุโรปส่งออกข้าว 10,547 ตัน โดยในช่วงตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2563-2 มีนาคม 2564 ประเทศที่ส่งออกข้าวประกอบด้วย ประเทศอิตาลีจำนวน 81,439 ตัน สเปน 22,079 ตัน กรีซ 16,673 ตัน โปรตุเกส 13,093 ตัน เบลเยียม 8,550 ตัน เนเธอร์แลนด์ 5,581 ตัน บัลแกเรีย 3,159 ตัน โรมาเนีย 2,367 ตัน ฝรั่งเศส 1,537 ตัน เยอรมนี 1,194 ตัน โปแลนด์ 1,045 ตัน สาธารณรัฐเช็ก 724 ตัน เดนมาร์ก 273 ตัน เป็นต้น (สำหรับข้อมูลของสหราชอาณาจักรมีการส่งออกจนถึงช่วงต้นปี 2564 ปริมาณ 224 ตัน และหลังจากนั้นไม่มีการรายงานข้อมูล)

ที่มา *Oryza.com*

สหรัฐอเมริกา

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA) รายงานสถานการณ์การค้าข้าวของโลกในรายงาน “RICE: WORLD MARKETS AND TRADE” ประจำเดือนมีนาคม 2564 โดยได้ประมาณการว่า ผลผลิตข้าวของโลกปีการตลาด 2563/64 (2020/21) (ปีปฏิทิน 2564) ในเบื้องต้นว่าจะมีจำนวน 504.41 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.35% เมื่อเทียบกับจำนวน 497.71 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2562/63 (2019/20) (ปีปฏิทิน 2563) เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ เช่น จีน อินเดีย อินโดนีเซีย เมียนมา ฟิลิปปินส์ ปากีสถาน ญี่ปุ่น สหรัฐฯ กัมพูชา รวมทั้งประเทศไทยจะมีผลผลิตเพิ่มขึ้นจากปีก่อน โดยคาดว่าในปี 2563/64 (ปี 2564) ประเทศจีนจะมีผลผลิต 148.3 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.07% เมื่อเทียบกับจำนวน 146.73 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศอินเดียจะมีผลผลิต 121.0 ล้านตันข้าวสาร (ถือเป็นปริมาณผลผลิตสูงสุดเป็นประวัติการณ์) เพิ่มขึ้น 1.79% เมื่อเทียบกับจำนวน 118.87 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2562/63 ประเทศอินโดนีเซียจะมีผลผลิต 35.5 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.31% เมื่อเทียบกับจำนวน 34.7 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศเมียนมาจะมีผลผลิต 13.0 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 2.36% เมื่อเทียบกับจำนวน 12.7 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศฟิลิปปินส์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 12.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.29% เมื่อเทียบกับ 11.93 ล้านตัน ในปี 2562/63 (ปี 2563) ประเทศญี่ปุ่นคาดว่าจะมีผลผลิต 7.62 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 0.12% เมื่อเทียบกับจำนวน 7.61 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศปากีสถานจะมีผลผลิต 7.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 5.56% เมื่อเทียบกับจำนวน 7.2 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศสหรัฐฯ จะมีผลผลิต 7.23 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 22.95% เมื่อเทียบกับจำนวน 5.88 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศกัมพูชาคาดว่าจะมีผลผลิต 5.84 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.74% เมื่อเทียบกับจำนวน 5.74 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ขณะที่ประเทศไทยคาดว่าจะในปี 2563/64 (ปีปฏิทิน 2564) จะมีผลผลิต 18.6 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 5.35% เมื่อเทียบกับจำนวน 17.66 ล้านตันในปี 2562/63 (ปีปฏิทิน 2563) ส่วนประเทศเวียดนามคาดว่าจะมีผลผลิต 27.1 ล้านตันข้าวสาร เท่ากับจำนวน 27.1 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63

สำหรับประเทศที่คาดว่าจะผลผลิตจะลดลงในปี 2563/64 (ปี 2564) นั้น ได้แก่ ประเทศบังคลาเทศจะมีผลผลิต 34.80 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 2.93% เมื่อเทียบกับจำนวน 35.85 ล้านตันข้าวสารในปี 2562/63 ประเทศบราซิลคาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 7.48 ล้านตัน ลดลง 1.6% เมื่อเทียบกับ 7.60 ล้านตัน ในปี 2562/63 (ปี 2563) ประเทศอียิปต์คาดว่าจะมีผลผลิตข้าว 4.0 ล้านตัน ลดลง 6.98% เมื่อเทียบกับ 4.3 ล้านตัน ในปี 2562/63 (ปี 2563) และประเทศไนจีเรียจะมีผลผลิต 4.73 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 6.25% เมื่อเทียบกับ 5.04 ล้านตัน ในปี 2562/63

ด้านการบริโภคข้าว คาดว่าในปีการตลาด 2563/64 (ปีปฏิทิน 2564) จะมีการบริโภคข้าวประมาณ 504.69 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 1.69% เมื่อเทียบกับจำนวน 496.33 ล้านตันข้าวสาร ของปีการตลาด 2562/63 (ปีปฏิทิน 2563) เนื่องจากคาดว่าความต้องการบริโภคข้าวในหลายประเทศในแถบเอเชียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยคาดว่าในปีการตลาด 2563/64 (ปีปฏิทิน 2564) ประเทศจีนจะมีความต้องการบริโภคข้าวประมาณ 149 ล้านตันข้าวสาร อินเดีย 106.5 ล้านตันข้าวสาร บังคลาเทศ 35.9 ล้านตันข้าวสาร อินโดนีเซีย 35.8 ล้านตันข้าวสาร เวียดนาม 21.25 ล้านตันข้าวสาร ฟิลิปปินส์ 14.4 ล้านตันข้าวสาร เมียนมา 10.5 ล้านตันข้าวสาร ญี่ปุ่น 8.27 ล้านตัน บราซิล 7.35 ล้านตัน ไนจีเรีย 6.7 ล้านตัน กัมพูชา 4.4 ล้านตัน อียิปต์ 4.3 ล้านตัน สหรัฐฯ 5.08 ล้านตัน และไทย 12.4 ล้านตันข้าวสาร เป็นต้น

ขณะที่สต็อกข้าวคงเหลือปลายปี 2563/64 (ปี 2564) คาดว่าจะอยู่ที่ 177.83 ล้านตันข้าวสาร ลดลง 0.16% เมื่อเทียบกับจำนวน 178.12 ล้านตันข้าวสาร ในปี 2562/63 (2563) เนื่องจากคาดว่าสต็อกข้าวของประเทศจีนจะยังคงมีปริมาณมากคิดเป็นสัดส่วนประมาณ 65% ของสต็อกทั้งหมดของโลก แม้ว่ารัฐบาลจีนจะระบายข้าวเก่าจากสต็อกของรัฐบาลอย่างต่อเนื่อง และมีการส่งออกต่างประเทศก็ตาม ขณะที่สต็อกของอินเดียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์เช่นเดียวกัน (คิดเป็นสัดส่วนประมาณ 16% ของสต็อกทั้งหมดของโลก) จากนโยบายของรัฐบาลที่ได้มีการปรับราคาข้าวเปลือกขั้นต่ำ (MSP) เพิ่มขึ้น ประกอบกับคาดว่าผลผลิตข้าวจะเพิ่มขึ้นสูงสุดเป็นประวัติการณ์ด้วย โดยคาดว่าในปีการตลาด 2563/64 (ปี 2564) ประเทศจีนจะมีสต็อกข้าวประมาณ 116.4 ล้านตันข้าวสาร อินเดีย 28.9 ล้านตันข้าวสาร อินโดนีเซีย 3.51 ล้านตันข้าวสาร ฟิลิปปินส์ 3.6 ล้านตันข้าวสาร ญี่ปุ่น 1.94 ล้านตันข้าวสาร บังคลาเทศ 1.47 ล้านตัน และสหรัฐฯ 1.25 ล้านตันข้าวสาร โดยในส่วนของประเทศไทยนั้นคาดว่าสต็อกปลายปี 2563/64 (ปี 2564) จะมีประมาณ 4.28 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้น 7.54% จากคาดการณ์ในปี 2562/63 (ปี 2563) ที่คาดว่าจะมีจำนวน 3.98 ล้านตันข้าวสาร เพราะคาดว่าผลผลิตข้าวในปี 2564 จะเพิ่มขึ้น ขณะที่การส่งออกข้าวจะเพิ่มขึ้นไม่มากเพราะราคาส่งออกข้าวของไทยยังคงสูงกว่าประเทศคู่แข่งมาก ส่วนการบริโภคข้าวในประเทศคาดว่าจะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยปีก่อนหน้า ส่งผลให้มีสต็อกคงเหลือเพิ่มขึ้น

กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ คาดการณ์ว่าการค้าข้าวของโลก (ส่งออก-นำเข้า) ในปีการตลาด 2563/64 (ปีปฏิทิน 2564) จะมีปริมาณ 46.14 ล้านตันข้าวสาร เพิ่มขึ้นประมาณ 2.67% เมื่อเทียบกับปีการตลาด 2562/63 (ปีปฏิทิน 2563) ที่คาดว่าจะมีการค้าข้าวประมาณ 44.94 ล้านตันข้าวสาร เนื่องจากคาดว่าประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญมีแนวโน้มที่จะส่งออกเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้าโดยเฉพาะประเทศอินเดีย ขณะที่ประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญ เช่น บังคลาเทศ ไนจีเรีย รวมทั้งประเทศในแถบแอฟริกาอื่นๆ มีแนวโน้มจะนำเข้าเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา โดยในส่วนของตลาดนำเข้านั้นคาดว่าในปี 2564 ประเทศจีนจะนำเข้าประมาณ 2.9 ล้านตัน ลดลง 9.38% เมื่อเทียบกับ 3.2 ล้านตัน ในปี 2563 สหภาพยุโรปจะนำเข้าประมาณ 2.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 1.7% เมื่อเทียบกับจำนวน 2.41 ล้านตัน ในปี 2563 ประเทศฟิลิปปินส์จะนำเข้า 2.2 ล้านตัน ลดลง 10.2% จากปี 2563 ไนจีเรียคาดว่าจะนำเข้าจำนวน 1.8 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 12.5% เมื่อเทียบกับ 1.6 ล้านตัน ในปี 2563 ซาอุดีอาระเบียคาดว่าจะนำเข้า 1.50 ล้านตัน ลดลง 7.98% จากปี 2563 บังคลาเทศคาดว่าจะนำเข้า 1.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6,400% เมื่อเทียบกับปี 2563 ไต้หวันคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 9.09% เมื่อเทียบกับปี 2563 อิหร่านคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.67% จากปี 2563 สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์คาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 20% เมื่อเทียบกับปี 2563 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะนำเข้า 1.2 ล้าน ลดลง 0.83% เมื่อเทียบกับปี 2563 เซเนกัลคาดว่าจะนำเข้า 1.18 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.17% เมื่อเทียบกับปี 2563 มาเลเซียคาดว่าจะนำเข้า 1.1 ล้านตัน ลดลง 9.84% เมื่อเทียบกับปี 2563 แอฟริกาใต้คาดว่าจะนำเข้า 1.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.84% เมื่อเทียบกับปี 2563 อิรักคาดว่าจะนำเข้า 1.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.09% เมื่อเทียบกับปี 2563 กาน่าคาดว่าจะนำเข้า 0.95 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 11.76% เมื่อเทียบกับปี 2563 เนปาลคาดว่าจะนำเข้า 0.9 ล้านตัน ลดลง 7.69% เมื่อเทียบกับปี 2563 บราซิลคาดว่าจะนำเข้า 0.85 ล้านตัน ลดลง 2.97% เมื่อเทียบกับปี 2563 เม็กซิโกคาดว่าจะนำเข้า 0.8 ล้านตัน ลดลง 5.1% เมื่อเทียบกับปี 2563 ญี่ปุ่นคาดว่าจะนำเข้า 0.69 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.33% เมื่อเทียบกับปี 2563 กินีคาดว่าจะนำเข้า 0.65 ล้านตัน ลดลง 2.99% เมื่อเทียบกับปี 2563 เคนยาคาดว่าจะนำเข้า 0.63 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 5% เมื่อเทียบกับปี 2563 โมซัมบิกคาดว่าจะนำเข้า 0.65 ล้านตัน ลดลง 0.76% เมื่อเทียบกับปี 2563 แคมeroonคาดว่าจะนำเข้า 0.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 15% เมื่อเทียบ

กับปี 2563 เบนินคาดว่าจะนำเข้า 0.63 ล้านตัน ลดลง 2.34% เมื่อเทียบกับปี 2563 บูร์กินาคาดว่าจะนำเข้า 0.60 ล้านตัน เท่ากับปี 2563 เอธิโอเปียคาดว่าจะนำเข้า 0.58 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.57% เมื่อเทียบกับปี 2563

สำหรับประเทศผู้ส่งออกนั้น ในปี 2564 คาดว่าประเทศไทยจะส่งออกได้ประมาณ 6.1 ล้านตัน (ลดลงจากเดือนก่อนหน้าที่คาดว่าจะส่งออกได้ 6.5 ล้านตัน) เพิ่มขึ้น 6.91% เมื่อเทียบกับ 5.71 ล้านตัน ที่ส่งออกได้ในปี 2563 ส่วนอินเดียคาดว่าจะในปี 2564 จะส่งออกได้ 15.5 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.46% เมื่อเทียบกับจำนวน 14.56 ล้านตัน ที่ส่งออกในปี 2563 ขณะที่เวียดนามคาดว่าจะส่งออก 6.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 3.78% เมื่อเทียบกับจำนวน 6.17 ล้านตัน ที่ส่งออกได้ในปี 2563 ปากีสถานคาดว่าจะส่งออกได้ 4.0 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 2.56% เมื่อเทียบกับจำนวน 3.9 ล้านตัน ในปี 2563 สหรัฐอเมริกาคาดว่าจะส่งออก 3.05 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 6.46% เมื่อเทียบกับ 2.87 ล้านตัน ในปี 2563 จีนคาดว่าจะส่งออกได้ 2.3 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.55% เมื่อเทียบกับปี 2563 เมียนมาคาดว่าจะส่งออก 2.4 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 4.35% เมื่อเทียบกับปี 2563 กัมพูชาคาดว่าจะส่งออก 1.45 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 7.41% เมื่อเทียบกับปี 2563 บราซิลคาดว่าจะส่งออกได้ 0.8 ล้านตัน ลดลง 35.48% เมื่อเทียบกับปี 2563 อุรุกวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.82 ล้านตัน ลดลง 14.58% เมื่อเทียบกับปี 2563 ปารากวัยคาดว่าจะส่งออกได้ 0.62 ล้านตัน ลดลง 22.79% เมื่อเทียบกับปี 2563 กายอานาคาดว่าจะส่งออกได้ 0.53 ล้านตัน เพิ่มขึ้น 1.92% เมื่อเทียบกับปี 2563 อาร์เจนตินาคาดว่าจะส่งออก 0.30 ล้านตัน ลดลง 10.45% เมื่อเทียบกับปี 2563 ออสเตรเลียคาดว่าจะส่งออก 0.15 ล้านตัน เพิ่มขึ้นถึง 257% เมื่อเทียบกับปี 2563

ที่มา กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (USDA Grains: World Markets and Trade Report, March 2021)

บราซิล

กระทรวงอุตสาหกรรม การค้าต่างประเทศ และบริการ (the Ministry of Industry, Foreign Trade and Services) รายงานว่า การส่งออกข้าวในเดือนกุมภาพันธ์ 2021 ที่ผ่านมา มีจำนวนประมาณ 55,766 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 3.8 เท่าเมื่อเทียบกับจำนวน 14,427 ตัน ในเดือนมกราคม 2021 ที่ผ่านมา แต่ลดลงประมาณ 4% เมื่อเทียบกับจำนวน 58,352 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 13,399 ตัน ข้าวเปลือก 2 ตัน ข้าวหัก 42,138 ตัน และข้าวกล้อง 227 ตัน

ในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2021) บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 70,293 ตัน ลดลงประมาณ 40% เมื่อเทียบกับจำนวน 117,763 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2020 ที่ผ่านมา โดยชนิดข้าวที่ส่งออกประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 27,574 ตัน ข้าวเปลือก 7 ตัน ข้าวหัก 42,454 ตัน และข้าวกล้อง 258 ตัน

โดยในปี 2020 (มกราคม-ธันวาคม 2020) บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 1.405 ล้านตัน ประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 488,267 ตัน ข้าวเปลือก 521,469 ตัน ข้าวหัก 384,026 ตัน และข้าวกล้อง 11,486 ตัน ขณะที่สถาบัน the Rice Institute of Rio Grande do Sul (IRGA) รายงานว่า ในปี 2019 บราซิลส่งออกข้าวประมาณ 1.42 ล้านตัน ลดลงประมาณ 22% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.81 ล้านตันในปี 2018

สำหรับการนำเข้าข้านั้น กระทรวงอุตสาหกรรม การค้าต่างประเทศ และบริการ (the Ministry of Industry, Foreign Trade and Services) รายงานว่า ในเดือนกุมภาพันธ์ 2021 ประเทศบราซิลนำเข้าข้าวประมาณ 64,303 ตัน ลดลงประมาณ 33% เมื่อเทียบกับจำนวน 95,498 ตัน ในเดือนมกราคม 2021 แต่เพิ่มขึ้นประมาณ 8% เมื่อเทียบกับจำนวน 59,277 ตัน ในช่วงเดียวกันของปีที่ผ่านมา โดยชนิดข้าวที่นำเข้าในเดือนกุมภาพันธ์ 2021 ประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 22,043 ตัน ข้าวเปลือก 16,609 ตัน ข้าวหัก 1,165 ตัน และข้าวกล้อง 24,486 ตัน

ในช่วง 2 เดือนแรกของปีนี้ (มกราคม-กุมภาพันธ์ 2021) บราซิลนำเข้าข้าวประมาณ 159,801 ตัน เพิ่มขึ้นประมาณ 54% เมื่อเทียบกับจำนวน 103,648 ตัน ในช่วงเดียวกันของปี 2020 ที่ผ่านมา โดยชนิดข้าวที่นำเข้าประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 87,269 ตัน ข้าวเปลือก 29,541 ตัน ข้าวหัก 1,717 ตัน และข้าวกล้อง 41,274 ตัน

ทั้งนี้ ในปี 2020 (มกราคม-ธันวาคม 2020) บราซิลนำเข้าข้าวประมาณ 969,373 ตัน ประกอบด้วยข้าวสารจำนวน 518,649 ตัน ข้าวเปลือก 239,304 ตัน ข้าวหัก 11,889 ตัน และข้าวกล้อง 178,611 ตัน ขณะที่สถาบัน the Rice Institute of Rio Grande do Sul (IRGA) รายงานว่า ในปี 2019 บราซิลนำเข้าข้าวประมาณ 1.012 ล้านตัน

หน่วยงาน Conab (Brazil's national grains agency) รายงานผลการประมาณการณ์อุปสงค์และอุปทานข้าวในปีการผลิต 2020/21 ประจำเดือนมีนาคม 2021 โดยคาดว่า ในปี 2020/21 จะมีผลผลิตข้าวเปลือกประมาณ 10.9675 ล้านตัน ลดลงประมาณ 1.93% เมื่อเทียบกับจำนวน 11.183 ล้านตัน ในปี 2019/20 โดยคาดว่าจะมีความต้องการบริโภคประมาณ 10.8 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ลดลง 1.8% เมื่อเทียบกับจำนวน 11.0 ล้านตัน ในปี 2019/20 ขณะที่สต็อกข้าว (ข้าวเปลือก) สิ้นปีคาดว่าจะมีประมาณ 1.763 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) เพิ่มขึ้นประมาณ 10.5% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.595 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ในปี 2019/20 และคาดว่าจะมีการนำเข้าประมาณ 1.1 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ลดลงประมาณ 14% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.28 ล้านตัน ในปี 2019/20 ขณะที่การส่งออกข้าว คาดว่าจะมีประมาณ 1.1 ล้านตัน (ข้าวเปลือก) ลดลงประมาณ 39.3% เมื่อเทียบกับจำนวน 1.813 ล้านตัน ในปี 2019/20

ที่มา *Oryza.com*

